

**MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

**Sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie**
Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekcia posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov a ako príslušný orgán podľa § 3 písm. k) a § 54 ods. 2 písm. k) zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, na základe výsledkov procesu posudzovania vykonaného podľa ustanovení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vydáva podľa § 37 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO

Číslo: 2749/2022-11.1.2/fr
52449/2022

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

1. Názov

Lakeside 3, s.r.o.,

2. Identifikačné číslo

50 343 564

3. Sídlo

Tomášikova 46, 831 04 Bratislava

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVANEJ ČINNOSTI

1. Názov

LAKESIDE PARK 03

2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti „LAKESIDE PARK 03“ (ďalej len „navrhovaná činnosť“) je realizácia investičného zámeru, ktorý predstavuje dokončenie zástavby mestského bloku a areálu LAKESIDE PARK výstavbou finálnej, tretej etapy navrhovanej činnosti.

3. Užívateľ

Užívateľom navrhovanej činnosti bude investor – spoločnosť Lakeside, s.r.o., ale hlavne budúci vlastníci, nájomníci a návštevníci jednotlivých priestorov v budovách súboru.

4. Umiestnenie

Kraj:	Bratislavský
Okres:	Bratislava III.
Obec:	Bratislava
Katastrálne územie:	Bratislava - Nové Mesto

Parcelné čísla:

Priamo navrhovanou činnosťou bude dotknutá parcela č. (KN-C): 5115/141. Parcely, kde dochádza k zmene predchádzajúceho zámeru, alebo môžu byť zámerom dotknuté budú parcely č. (KN-C,E): 15114/1, 15115/1, 15115/3, 15115/6, 15115/7, 15115/11, 15115/45, 15115/47, 15115/96, 15115/115, 15115/116, 15115/117, 15115/119, 15115/120, 15115/121, 15115/122, 15115/142, 15115/152, 15115/70, 15119/1, 15120/1, 21968/107, 23021, 23022/1, 23022/2, 23022/6, 23022/7.

Parcely pod objektami fáz Lakeside Park I + Lakeside Park II – parcely č. (KN-C,E): 15115/3, 15115/112, 15115/113, 15115/114, 15115/118, 15115/151, 15119/1, 15120/1.

V súčasnosti nezastavaná časť pozemku parcela (KN-C) 5115/141, určená pre výstavbu 3. etapy má čiastočne rovinatý charakter, ktorý je ohraničený z troch strán svahmi a terénnymi vyvýšeniami. Zo severu ide o svah vytvárajúci vyvýšený železničný koridor. Z juhu je to násyp areálovej komunikácie vybudovanej v 1. etape výstavby ako prístupovej cesty k podzemným garážam a k hlavnému vstupu Lakeside Park 01 a 02. Tento násyp pokračuje na východnej strane terénnymi úpravami a svahovaním okolo podzemných podlaží prvých dvoch etáp. Pred existujúcimi budovami smerom na Tomášikovu a Vajnorskú ulicu je realizovaný svažitý terén s kvalitnými sadoými úpravami, dažďovými záhradami a prvkami malej architektúry slúžiacich oddychu a relaxu zamestnancov administratívnych budov.

5. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Predpokladaný termín začatia výstavby:	09/2023
Predpokladaný termín ukončenia výstavby:	09/2025
Predpokladaný termín skončenia prevádzky:	nie je určený

6. Stručný popis technického a technologického riešenia

Navrhovaná činnosť bola predkladaná v dvoch základných variantoch, odlišujúcich sa v technologickom vybavení budovy, konkrétne druhom záložného zdroja v prípade výpadku energií.

Variantne je riešený spôsob zabezpečenia tepla:

Variant č. 1 – Objekt bude vybavený vlastným dieselagregátom (motor-generátor)

Variant č. 2 – Inštalovaný bude núdzový zdroj elektrickej energie UPS

Variant č. 1 - Dieselagregát

Ako zdroj bude použitý motor generátor, ktorý bude slúžiť pre napájanie zálohovaných elektrických spotrebičov požiarneho vetrania a evakuačného výťahu. Elektrická energia bude k vybraným spotrebičom dodávaná cez automatický rozvádzač, ktorý bude zabezpečovať automatické spúšťanie motor generátora pri strate napätia v sieti. Rozvádzač bude štartovať generátor pri výpadku a vypínať ho po obnove napätia v sieti, indukuje stavy činnosti, napätia, prúdu a frekvencie v sústave a dobíja štartovací akumulátor. Nakoľko bude agregát použitý len jednoúčelovo ako náhradný zdroj elektrickej energie, môže byť použité naftové hospodárstvo inštalované na zariadení. Prevádzková nádrž bude umiestnená priamo v ráme kapoty generátora. Plniace hrdlo bude prístupné otvorom v kapotáži. Pre manipulovanie s naftou a pre jej skladovanie platia ustanovenia STN 65 0201 čl. 32. Obsah nádrže predstavuje 14 hodinovú nepretržitú prevádzku pri 100 % výkone. Výfukové potrubie bude vyvedené na vrchu stroja cez pružný člen k tlmiču hluku a ďalej do spalínovodu, ktorý bude súčasťou stavebnej pripravenosti objektu a vyúsťovať bude 1,5 m nad strechu objektu. Prívod vzduchu bude zabezpečený cez vetracie žalúzie cez prachový filter (dodávka zariadenia). Na základe požiadavky normy STN 38 5422 teplota v strojovni generátora s automatickým ovládaním nesmie klesnúť pod +15 °C a prekročiť +35 °C. Každá strojovňa musí byť vybavená teplomerom pre meranie teploty. Pre osadenie generátora je potrebné v predmetnom priestore v rozsahu stavebnej pripravenosti zabezpečiť potrebnú základovú dosku.

Variant č. 2 - UPS

Pre zásobovanie požiaro-technických zariadení s požadovaným 1. stupňom napájania podľa STN 34 1610 bude inštalovaný núdzový zdroj elektrickej energie, ktorého umiestnenie bude v samostatnej miestnosti tvoriacej požiaru úsek spĺňajúci požiadavky na požiaru odolnosť podľa STN 92 0203. CBS a UPS záložné zdroje zabezpečujú prívod elektrickej energie aj v prípade výpadku hlavného zdroja elektrickej energie. CBS a UPS zabezpečujú prívod energie na niekoľko minút až hodín. Systémy záložných zdrojov s centrálnym napájaním sú navrhované s ohľadom na skutočnosť, že energia pre prípad výpadku je sústredená v jednom mieste. S ohľadom na zaistenie bezpečnej dodávky i v prípade lokálneho požiaru je nutné, aby zariadenie bolo umiestnené vo vlastnej požiaru odolnej miestnosti. Núdzové osvetlenie, EPS a HSP budú mať zároveň svoje vlastné zdroje, ktoré budú umiestnené v samostatných požiaru odolných úsekoch.

Architektonicko – stavebné a hmotovo-priestorové riešenie

Zámerom projektu, resp. predmetnej navrhovanej činnosti je dokončenie a zjednotenie územia medzi ulicami Tomášikova, Vajnorská, železnicou a predpolím železničnej stanice Bratislava Nové Mesto. Návrh sa preto neobmedzuje len na doplnenie hmoty predchádzajúcich dvoch etáp projektu, ale snaží sa reagovať na pomerne zložité okolie a vytvoriť živý, mestský priestor, ktorý je pripravený na ďalší rozvoj lokality. V súčasnosti na mieste stojí projekt Lakeside Park I, jeho druhá fáza je vo výstavbe. Budova Lakeside I využila špecifický charakter miesta (veľká križovatka, blízkosť vodnej plochy, brownfieldu a celkovo pomerne málo kontextu) a stala sa tak priestorovou dominantou. Budova Lakeside II dopĺňa prvú fázu architektonicky aj hmotovo. Pri dotváraní miesta boli dôležité dva hlavné faktory, ktoré formovali tvar hmoty. Prvým bola snaha vytvoriť kvalitný verejný priestor s dôrazom na peší pohyb, otvorenosť, preslnenie a doriešiť problematiku napojenie na mesto (smer Vivo!) a Kuchajdu (ktorá je výškovo zapustená a oddelená bariérou ulice Tomášikova). Druhým bol rešpekt k existujúcim objektom, snaha čo najmenej zatieniť, resp. negatívne ovplyvniť lokalitu a naopak, cielenými úpravami existujúceho verejného priestoru priniesť zlepšenie. Toto sa týka samozrejme prvých dvoch fáz Lakeside, ale taktiež železničnej stanice Nové Mesto, kde sa do budúcnosti uvažuje s väčším využitím vlaku na úkor osobnej dopravy a toto miesto sa môže tak stať dôležitým uzlom. Pri návrhu boli overované rôzne riešenia hmotového usporiadania. Ako najvhodnejšie sa prejavilo umiestnenie hmoty do východnej časti pozemku, čo umožní vytvorenie svetlého, príjemného verejného priestoru medzi všetkými tromi fázami Lakeside s jasnou orientáciou smerom na Kuchajdu. Hmoty sú tvarované tak, aby objemovo a výškovo doplnili prvé dve fázy aj okolité zámery – a vytvorili dynamickú siluetu tohto bloku. Presné umiestnenie bolo výsledkom svetlotechnického vyhodnotenia štúdií zatienenia a preslnenia navrhovanej hmoty na okolité budovy. Modelácia verejného priestoru vychádza zo snahy urbanisticky aj fyzicky prepojiť zámer s mestom (smer Vivo!), Kuchajdou a stanicou. Zároveň vytvoriť miesto, ktoré umožní obyvateľom plnohodnotne stráviť čas rôznorodými aktivitami, ale tiež priláka návštevníkov a poskytne priestor k rôznorodým aktivitám. Smerom k mestu bolo zásadné zredukovať priestor pre autá a nahradiť ho pozvoľna stúpajúcimi rampami ku vstupom Lakeside I + II. Hlavný verejný priestor rešpektuje výšku vstupov do prvých dvoch fáz a zo všetkých smerov umožňuje prístup chodníkom alebo rampou. Vytvára tak plošne homogénny a výškovo len nepatrne členený verejný priestor. Práve výškové zjednotenie celého predpolia vytvára možnosť naplno využiť priestorový potenciál celej plochy a vytvorenia námestia, ktoré vdýchne priestoru novú, charakteristickú identitu. Hmotovo menšie, ale funkčne pre dané miesto veľmi dôležité, sú lávka ku Kuchajde a pavilón uprostred verejného priestoru. Lávka vzhľadom na výšky vstupov Lakeside I a II veľmi prirodzene prepojí verejný priestor s jazerom a vytvorí tak bezbariérový a príjemný prístup k vode. Pavilón uprostred organicky riešeného landscapingu pôsobí ako prirodzené miesto stretávania, priťahuje ľudí nielen z okolitých domov, ale aj z Kuchajdy.

Funkčno-prevádzkové riešenie

Po dokončení všetkých fáz projektu Lakeside vznikne blok zmiešanej funkcie – náplň bude pozostávať z kancelárií, bývania a komerčného parteru oživujúceho ulicu Tomášikova a verejný priestor medzi budovami. Náplň jednotlivých fáz projektu je nasledovná – Lakeside I – občianska vybavenosť (administratívna budova), Lakeside II – občianska vybavenosť (administratívna budova), Lakeside Park 03 (III. etapa) – mix funkcií - občianska vybavenosť a obytná funkcia. Tieto využitia sa vzájomne dopĺňajú a zabezpečia, že miesto bude živé po celý deň, nielen v pracovnej dobe kancelárií. Medzi budovami je navrhnuté verejné námestie, ktoré poskytne užívateľom potrebný priestor pre najrôznejšie aktivity, posilnený prepojením s Kuchajdou.

Verejný priestor

Aby dokázal verejný priestor plniť svoju funkciu, bolo v rámci návrhu potrebné efektívne vyriešiť dopravné napojenia a obslužnosť a prenechať čo najviac priestoru peším užívateľom a cyklistom. V rámci návrhu sa podarilo dopravné napojenia zjednodušiť a zmenšiť (napriek pridanej kapacite), čím sa vytvorilo viac miesta pre peších a zeleň. Takisto sa zjednodušila dopravná navigácia v území, ktorá by sa na oboch uliciach, napriek mixu funkcií a užívateľov, mala postarať o bezkolíznú obsluhu celého územia. Do najfrekventovanejších a zároveň dobre dostupných miest pri Tomášikovej boli umiestnené miesta pre taxi, kuriérov a drop-off. Statická doprava, technické miestnosti, zásobovanie a obsluha sú oddelené od verejného priestoru a umiestnené v podzemnej garáži, prípadne na vjazde z Vajnorskej ulice. Kapacitné parkovacie stojiská pre cyklistov sú umiestnené v tesnej blízkosti vjazdov do podzemia, aby boli čo najlepšie napojené na cyklotrasy a nedochádzalo ku kolíznym situáciám v garáži. Vďaka tomu je možné riešenie celej plazy medzi fázami 1-3 ako pešej zóny, s prístupom len pre hasičov, resp. sanitku v prípade potreby. Na plaze sa nachádza väčšina doplnkových funkcií pre užívateľov a rezidentov – aktívny parter so službami, reštaurácie/kaviarne, oddychové priestory v zeleni členené podľa využitia, či detské ihriská. Pavilón slúži nielen ako miesto na stretávanie, ale zároveň bezbariérovo prepája úroveň plazy, ulicu Tomášikova a podzemnú garáž.

Funkčné členenie

Samotná fáza Lakeside Park 03 je funkčne rozdelená nasledovne. Južný objekt má komerčný parter, od 2. – 19. nadzemného podlažia sú rezidenčné podlažia. Na streche sa nachádza technológia a pobytový priestor pre rezidentov doplnený o zeleň, saunu a spoločenské priestory. Severný objekt je riešený podobne. Komerčný parter s recepciou hotela/long stay apartments/, 2. – 18. nadzemné podlažie občianska vybavenosť – hotelové apartmány a potrebné vybavenie hotela, 19. – 30. nadzemné podlažie - rezidenčné podlažia. Strecha je riešená rovnako ako v južnom objekte – kombinácia spoločenských exteriérových priestorov a technológie.

Riešenie verejných priestorov

Návrh verejného priestoru musel reagovať na súčasný stav územia. Návrh preto rieši celé územie s ambíciou naplniť jeho potenciál a priniesť niečo aj svojmu okoliu. Ideovo sa návrh inšpiroval samotným jazerom – topografiou jeho brehu. Vrstevnice ako prirodzené vodiace línie vytvárajú organickú kompozíciu verejného priestoru. Toto organické poňatie nenadväzuje na domy, ale na jazero a zeleň a vytvára tak nenásilné spojenie návrhu so svojím okolím. Zároveň pôsobí v rámci Lakeside ako jednotiaci prvok, ktorý na úrovni chodca vytvára príjemné prostredie ľudského merítka. Krivky a gradienty umožňujú takmer neviditeľné, ale funkčné prechody medzi jednotlivými funkciami ktoré sa vzájomne dopĺňajú. Vzhľadom na množstvo dopravy na uliciach Tomášikova, Vajnorská, ako aj kvôli mikroklimu priestoru je v Lakeside navrhnuté množstvo zelene rôznych výškových úrovní, tieniace prvky, ako aj vodné elementy zlepšujúce mikroklimu samotného námestia. Riešenie verejných priestorov zjednocuje jednotlivé fázy developmentu aj rôzne funkcie parteru. Lakeside Park 03 by sa tak mal stať príkladom mixed-use developmentu, ktorý sa snaží poskytnúť využitie počas celého dňa rôznorodým sociálnym a ekonomickým skupinám. Pre podporu týchto myšlienok bol priestor navrhovaný prevažne s orientáciou na chodcov a cyklistov. Dôležité bolo tiež bezbariérové napojenie na okolitú dopravnú infraštruktúru, služby v nákupnom centre Vivo a taktiež fyzické napojenie na jazero Kuchajda, ktoré je navrhnuté v podobe pobytovej pešej lávky nad ulicou Tomášikova. Lávka bude čiastočne krytá rastlinným porastom, ktorý symbolizuje zelené napojenie jazera Kuchajda a Lakeside developmentu, ale taktiež slúži ako ochrana pred hlukom a prachom od pomerne rušného dopravného napojenia, ktoré ulica Tomášikova predstavuje. Nakoľko kríženie

týchto trás sa nachádza priamo v strede spoločnej platformy developmentu, prirodzene na tomto mieste vzniká centrálna časť urbánneho parku s mestským pavilónom. Pavilón by mal slúžiť ako katalyzátor verejného priestoru, mal by viesť k zvýšeniu atraktivity celého Lakeside developmentu ako aj vytvoreniu vlastnej identity celého priestoru. Tento proces je v zahraničí veľmi populárny a známy pod názvom „placemaking“. Tvarové riešenie pavilónu akceptuje a nadväzuje na organické tvary krajinného riešenia a dopĺňa tak verejný priestor. Detské zóny sú nenápadne stvárnené ako terénne modelácie a sú doplnené o hracie prvky, ktoré budú prispôbobe pre deti od 2 do 6 rokov. Súkromie je na úrovni chodcov zaistené vysadením zelene rôznej výšky. Pergoly a solitérne stromy zabezpečujú intimitu pred pohľadmi z vyšších podlaží a taktiež slúžia ako ochrana pred slnkom a dažďom, vytvárajú príjemnú mikroklimu.

Návrh architektonických princípov objektov

Fáza Lakeside Park 03 je koncentrovaná v dvoch hmotách, orientovaných smerom na Kuchajdu – priaznivá orientácia kvôli výhľadom a svetlotechnike. Južný objekt je nižší, umožňuje tak väčší kontakt severného objektu s jazerom a menej tieni verejnému priestoru. Domy sú navrhnuté na jednoduchom pôdoryse tvorenom dvomi vzájomne posunutými obdĺžnikmi. Toto riešenie vytvára pri pohľade od jazera elegantnú vertikálnu kompozíciu a vizuálne objekty znižuje. Výšková kompozícia je dynamická, reaguje na podmienky v okolí a zároveň vytvára ucelenú siluetu všetkých fáz projektu. Parter objektov je prevažne presklený a flexibilný, nakoľko väčšinu tvoria komerčné priestory orientované do verejného priestoru. Tieto budú doplnené o recepcie, obslužné priestory a tieniace pergoly. Pôdorysy cielia na jednoduché a modulárne riešenie, ktoré umožňuje zmenu dispozície podľa požadovanej potreby veľkosti jednotiek – a vedia sa tak vysporiadať so zmenou trhu v budúcnosti bez toho, aby projekt zásadným spôsobom zmenil svoj charakter. Okolo chodbového jadra, ktoré bude pozostávať z nožnicového schodiska a výťahov, budú v dvoch traktoch umiestnené bytové jednotky. Na západnej strane, s výhľadom na Karpaty budú umiestnené väčšie byty, prevažne 2+kk dispozície, východný trakt pozostáva prevažne z 1+kk, 1,5+kk a 2+kk jednotiek. Väčšie byty a tiež hotelové apartmány budú umiestnené v rohoch budov, pričom tie najatraktívnejšie sa budú nachádzať v južnej časti oboch budov s výhľadom na jazero Kuchajda. Vzhľadom na výhľady, požadovanú flexibilitu a výšku objektov budú na fasádach použité lineárne balkóny, poskytujúce vnútorným priestorom dostatok exteriérovej plochy, ale aj tienenie pred slnkom, či priestor pre zeleň. Hlavná fasáda objektu, ktorá sa týmto riešením dostáva do úzadia, bude mať jednoduché stvárnenie. Prevetrávaná fasáda s vláknobetónovými panelmi spolu s alucobondovým obkladom, ktoré zakrývajú uvažované tieniace prvky - žaluzie. Stavebnotechnickou alternatívou je omietaná fasáda s profiláciou. Farebná paleta fasád je založená na použití skôr teplejších odtieňov, hnedej, tmavošedej a drevených prvkov. Horné podlažia objektov sú tektonicky aj architektonicky odlišné od prevažujúcej hmoty. Materiálová paleta využíva kov – alucobond, hliníkové tieniace prvky a posuvné zasklené panely, ktoré umožnia uzatvoriť terasy v prípade vetra – a vďaka metalickým materiálom je ukončenie objektov vizuálne ľahšie a vzdušnejšie. Strešnú krajinu tvorí kombinácia technológie a spoločných priestorov, vytvorených ako benefity pre obyvateľov domu – sauny, oddychovej zóny, zelene a ďalších. Mestský pavilón predstavuje katalyzátor života umiestnený v pomyslenom centre Lakeside developmentu - na križaní napojení na jazero Kuchajda, centrum Vivo a vlakovú stanicu Bratislava - Nové Mesto.

Lávka

Príprava a realizácia lávky bude predmetom samostatného povoloacieho konania.

Dopravné riešenie navrhovanej činnosti a statická doprava

Dopravnú polohu riešeného územia, resp. dostavby areálu LAKESIDE PARK definujú vzťahy územia k prvkom nadradenej komunikačnej sústavy. Dopravné systémy, ktorých priemet presahuje celomestskú úroveň sa viaže v riešenom a prevádzkovo súvisiacom území na systémy cestnej a železničnej dopravy. Areál LAKESIDE PARK sa priamo kontaktuje s miestnou komunikáciou vedenou po Vajnorskej ulici. Zberná komunikácia funkčnej triedy B2 vedená po Vajnorskej ulici plní funkciu mestskej radiály nižšieho rádu. Komunikácia na Vajnorskej ulici je v základnom usporiadaní štvorpruhová, smerovo rozdelená so stredovým ostrovčekom na ktorom je vedená električková trať. Z komunikácie na Vajnorskej ulici je jednosmerne orientovaný dopravný vstup do riešeného územia. Areál LAKESIDE PARK spolu s dostavbou sa priamo kontaktuje i s miestnou komunikáciou vedenou po Tomášikovej ulici. Dopravno-urbanistický význam komunikácie na Tomášikovej ulici je odvodený zo skupiny zberných komunikácií funkčnej triedy B2. Komunikácia plní funkciu priečného prepojenia mestských radiálnych komunikácií. Komunikácia v základnom usporiadaní je štvorpruhová, smerovo rozdelená. Z komunikácie je obojsmerne orientovaný priamy dopravný vstup do riešeného územia. Návrh dostavby územia, resp. LAKESIDE PARK 03 využíva pre pripojenie oba jestvujúce vstupy do riešeného a záujmového územia. Návrh dopravného riešenia predpokladá rozsiahlejšiu rekonštrukciu prístupovej účelovej komunikácie. Táto zahŕňa autonómne prístupy do jednotlivých objektov, obratisko automobilov a krátkodobé zastavenie drop-off.

Návrh dopravného riešenia v záujmovom území reflektuje zámery rozvoja cyklistickej infraštruktúry. V kontakte s riešeným územím sú identifikované hlavné cyklistické trasy. V základnom štruktúrovaní sa mestské cyklistické trasy členia na radiály, okruhy a spojky. V kontakte s riešeným územím je navrhovaná radiálna cyklistická trasa R14 vedená po Vajnorskej ulici. Radiálna cyklistická komunikácia R14 je vedená po odvrátenej strane Vajnorskej ulice a v mieste križovania Vajnorská - Tomášikova prechádza na stranu Kuchajdy. Na Tomášikovej ulici je navrhovaná okružná cyklistická komunikácia. Komunikácia je súčasťou cyklistického okruhu O5. V rámci dopravného generelu je cyklistická komunikácia O5 vedená v strednom deliacom páse. Na určenie polohy cyklistickej komunikácie je potrebné podrobnejšie spracovanie dopravno-technického podkladu. Na strane riešeného územia sú vytvorené podmienky na prevedenie cyklistickej komunikácie a podmienky na priečne prepojenie cez Tomášikovu ulicu s väzbami na železničnú stanicu Bratislava - Nové Mesto a rekreačné územie Kuchajda. Riešené územie, resp. dostavba LAKESIDE PARK 03 je zdrojovým a cieľovým miestom cyklistickej dopravy, čo je podporené vybudovaním dostatočnej cyklistickej infraštruktúry v objekte i v exteriéri.

Relatívne vysoké nároky na systém hromadnej dopravy riešeného územia sú vyvolané jej štruktúrou definovanou v prevažnej miere funkciou bývania v hromadnej forme bývanie a funkciou administratívy. Zhodnotenie dopravno-urbanistických a technických nárokov územia vychádza z definovania miery úrovne vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou. Základnú dopravnú infraštruktúru v území reprezentujú dopravné plochy dynamickej, statickej a upokojenej, resp. nemotorovej dopravy a vybavenie hromadnej dopravy (autobusová HD, električková HD - v záujmovom území. Riešené územie je obsluhované priamo autobusovou a električkovou dopravou s minimálnou izochrónou pešej dostupnosti. Križovanie Vajnorská – Tomášiková - žst. Nové Mesto vytvára transformačný uzol vyššieho významu. Tento význam je podporený pripravovanou rekonštrukciou križovatky Vajnorská - Tomášikova, predstaničného priestoru a rekonštrukcie električkovej radiály na Vajnorskej ulici.

Statická doprava zahŕňa riešenie uspokojovania nárokov na parkovanie a odstavovanie individuálnych motorových vozidiel. Súčasťou riešenia je smerný výpočet nárokov statickej dopravy dostavby areálu LAKESIDE PARK 03. Pri stanovení celkových nárokov na statickú dopravu návrh vychádzal z STN 73 6110 (Z2). Výpočet nárokov reprezentuje hodnoty vychádzajúce z predpokladu optimálneho koeficientu deľby dopravnej práce koeficientu mestskej polohy (širšie centrum mesta). Účelovou jednotkou na výpočet nárokov odstavných a parkovacích miest bytovej funkcie je obytná plocha a izbovitosť. Pre vybavenosť je účelovou jednotkou počet zamestnancov, odbytová plocha a počet návštevníkov.

III. POPIS PRIEBEHU POSUDZOVANIA

1. Vypracovanie správy o hodnotení

Navrhovaná činnosť je podľa Prílohy č. 8 k zákonu č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“), zaradená do kapitoly 9. Infraštruktúra, položka 16a) Projekty rozvoja obcí vrátane – pozemných stavieb alebo ich súborov (komplexov), ak nie sú uvedené v iných položkách tejto prílohy, platia nasledovné prahové hodnoty - v zastavanom území od 10 000 m² podlahovej plochy, mimo zastavaného územia od 1 000 m² podlahovej plochy zisťovacie konanie – časť B. Statická doprava 16b) Projekty rozvoja obcí vrátane – statickej dopravy platia nasledovné prahové hodnoty - od 100 – 500 stojísk, zisťovacie konanie – časť B - od 500 stojísk, povinné hodnotenie – časť A, a tiež do kapitoly 2. Energetický priemysel, položka č. 14 Priemyselné zariadenia na vedenie pary, plynu a teplej vody.

Navrhovateľ Lakeside 3, s.r.o., Tomášikova 46, 831 04 Bratislava, IČO 50 343 564 (ďalej len „navrhovateľ“) predložil dňa 24. 09. 2021 na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, sekciu posudzovania vplyvov na životné prostredie, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie (ďalej len „MŽP SR“) podľa § 22 zákona o posudzovaní vplyvov zámer navrhovanej činnosti „LAKESIDE PARK 03“ (ďalej len „zámer“) na posúdenie podľa zákona o posudzovaní vplyvov.

MŽP SR ako ústredný orgán štátnej správy starostlivosti o životné prostredie podľa § 1 ods. 1 písm. a) a § 2 ods. 1 písm. c) zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako správny orgán podľa § 1 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) a ako príslušný orgán § 3 písm. k) a § 54 ods. 2 písm. k) zákona o posudzovaní vplyvov, oznámilo, že podľa § 18 ods. 2 správneho poriadku, sa dňom doručenia zámeru navrhovateľom začalo konanie vo veci posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie. MŽP SR zároveň zaslalo zámer podľa § 23 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov dotknutej obci a informáciu o zverejnení zámeru rezortnému orgánu, povoľujúcemu orgánu a dotknutým orgánom.

Prerokovanie rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti v zmysle § 30 ods. 1 zákona vo veci navrhovanej činnosti sa vykonalo v súlade s § 65g ods. 1 zákona písomne v listinnej a elektronickej podobe (v súlade so zákonom č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente)).

Na základe odborného posúdenia predloženého zámeru navrhovanej činnosti, zhodnotenia stavu životného prostredia v záujmovom území, doručených stanovísk orgánov verejnej správy, dotknutej obce a dotknutej verejnosti, MŽP SR určilo podľa § 30 zákona o posudzovaní vplyvov listom č. 2749/2022-11.1.2/fr, 4436/2022 zo dňa 27. 01. 2022 rozsah hodnotenia navrhovanej činnosti (ďalej len „rozsah hodnotenia“), ktorého návrh bol prerokovaný v zmysle predchádzajúceho odseku.

Správu o hodnotení navrhovanej činnosti „LAKESIDE PARK 03“ (ďalej len „správa o hodnotení“) vypracovanú podľa prílohy č. 11 k zákonu o posudzovaní vplyvov a na základe určeného rozsahu hodnotenia vypracovala spoločnosť IVASO, s.r.o., Generála Svobodu 2464, 902 01 Pezinok, IČO 35 727 497 v období november 2021 až apríl 2022.

2. Rozoslanie a zverejnenie správy o hodnotení

Navrhovateľ predložil správu o hodnotení podľa § 31 zákona o posudzovaní vplyvov na MŽP SR dňa 14. 04. 2022. MŽP SR zaslalo správu o hodnotení na zaujatie stanoviska podľa § 33 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov listom č. 2749/2022-11.1.2/fr, 24348/2021 zo dňa 27. 04. 2022 nasledovným subjektom procesu posudzovania: Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Magistrát hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislava, Mestská časť Bratislava – Nové Mesto, Okresný úrad Bratislava, odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie, Úrad Bratislavského samosprávneho kraja, Dopravný úrad, Krajský pamiatkový úrad Bratislava, Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Bratislave, Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Okresný úrad Bratislava, odbor krízového riadenia, Okresný úrad Bratislava, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava a Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru v Bratislave a účastníkom konania.

MŽP SR podľa § 33 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov zverejnilo správu o hodnotení dňa 29. 04. 2022 na webovom sídle Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky.

Magistrát hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy zverejnil správu o hodnotení a verejnosť bola o tom informovaná v mieste obvyklým spôsobom dňa 05. 05. 2022 s možnosťou jej pripomienkovania do 06. 06. 2022. Do správy o hodnotení bolo možné nahliadnuť od 06. 05. 2022 do 06. 06. 2022 na prízemí budovy Magistrátu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, Primaciálne námestie 1, v priestoroch služieb občanom – front office.

3. Prerokovanie správy o hodnotení s verejnosťou

Verejné prerokovanie navrhovanej činnosti (ďalej len „verejné prerokovanie“) podľa § 34 v súlade s § 65g zákona o posudzovaní vplyvov sa vzhľadom na vyhlásenú mimoriadnu situáciu v súvislosti s ochorením COVID-19 na území Slovenskej republiky uskutočnilo dňa 30. 05. 2022 o 10:00 hod. na Magistráte hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v zasadacej miestnosti č. 103 (1. poschodie) na Primaciálnom námestí 1 v Bratislave. Termín a miesto verejného prerokovania navrhovanej činnosti oznámila dotknutá obec (Magistrát hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy) pozvánkou na verejné prerokovanie listom č. MAGS-SUR41394/2022-3444407 zo dňa 12. 05. 2022. Touto pozvánkou boli na uvedené verejné prerokovanie pozvané aj dotknuté, rezortné, príslušné orgány a dotknutá verejnosť.

Informácia a termín verejného prerokovania bol zverejnený taktiež na webovom sídle

Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky v súlade s § 24 ods. 1 písm. f) zákona o posudzovaní vplyvov.

Verejné prerokovanie bolo organizované na základe zákona o posudzovaní vplyvov a v súlade s platnými hygienickými opatreniami a nariadeniami.

Program verejného prerokovania bol nasledovný:

- úvod + privítanie účastníkov verejného prerokovania,
- rekapitulácia doterajších krokov v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie z polohy dotknutej obce,
- prezentácia navrhovanej činnosti navrhovateľom a spracovateľom dokumentácie,
- prezentácia správy o hodnotení spracovateľom,
- diskusia,
- záver.

Verejné prerokovanie otvoril Mgr. Andrej Kučeravý privítaním účastníkov verejného prerokovania navrhovanej činnosti a uviedol základné informácie k verejnému prerokovaniu, ako aj rekapituláciu doterajších krokov v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie z hľadiska dotknutej obce.

Ing. arch. B. Draškovec a Ing. arch. B. Markechová oboznámili účastníkov verejného prerokovania so základným konceptom navrhovanej činnosti. Ing. arch. B. Draškovec na začiatku uviedol, že základnou myšlienkou pri koncipovaní zadania pre architektov bolo zjednotenie celého priestoru všetkých etáp komplexu Lakeside, pričom dominantným zjednocujúcim prvkom návrhu má byť centrálny verejný priestor, do ktorého budú vyúsťovať vstupné a komerčné priestory všetkých budov ako existujúcich, tak aj pripravovaných. Jedným z nástrojov, ktorý architekti použili pri vytváraní celého voľného priestoru, bola filozofia, že existujúcu automobilovú dopravu v areáli je potrebné vytesniť zo stredu územia a riešiť ju iba na vonkajšom obvode tak, aby nenarušovala centrálny priestor. Ten je primárne určený pre pohyb peších a cyklistov. Touto automobilovou dopravou sa majú na mysli vjazdy do podzemných garáží a príjazdové komunikácie z ulíc Tomášikova aj Vajnorská. Obe tieto príjazdové komunikácie dnes už existujú, ale v novom návrhu ich bolo potrebné modifikovať, celý pohyb automobilov zjednodušiť a sprehľadniť prevádzku v rámci podzemných podlaží. V rámci úprav dopravného napojenia bude súčasťou priestoru pozdĺž Tomášikovej ulice nová stromová aleja, ktorá bude súčasťou sadových úprav v rámci celého komplexu. Súčasťou úprav v rámci pohybu peších a cyklistov bolo vybudovanie siete chodníkov s rôznymi, prevažne presakujúcimi povrchmi, ale aj cyklochodníkov, predovšetkým jednosmerného cyklochodníka popri Tomášikovej ulici alebo napojenie cyklochodníka a vytvorenie spoločných prechodov od zámeru Semiramis, ktorý sa nachádza pred budovou železničnej stanice Nové Mesto a je v štádiu stavebného povolenia. Umiestnenie navrhovaných cyklochodníkov je v súlade so strategickými dokumentáciami mesta ako aj Cyklokoalície, ide predovšetkým o trasy R14 a O5. 3

Ing. arch. B. Draškovec sa ďalej zmienil aj o potrebe nadzemného prepojenia celého komplexu s areálom jazera Kuchajda, ktorou sa architekti koncepčne zaoberali, uviedol však, že tento zámer nie je súčasťou predmetného zámeru, ale bude prerokovávaný a povoľovaný ako samostatná stavba. Súčasťou prezentácie bolo aj vysvetlenie funkčného využitia jednotlivých plôch a terminológie, ktorú používajú architekti pri zdôvodňovaní zámeru a jeho súladu s územno-plánovacími dokumentami.

Po úvodnom vystúpení Ing. arch. B. Draškovca nasledovala prezentácia Ing. arch. B. Markechovej zo spoločnosti Bogle Architects, s. r. o., ktorá na grafických podkladoch vysvetlila celú genézu návrhu, od úvodných skíc urbanistického konceptu v rôznych variantoch, až po konkrétnejšie designové návrhy jednotlivých budov a priestorov. Po úvodnom vystúpení Ing. arch. B. Draškovca nasledovala prezentácia Ing. arch. B. Markechovej zo spoločnosti Bogle Architects, s. r. o., ktorá na grafických podkladoch vysvetlila celú genézu návrhu, od úvodných skíc urbanistického konceptu v rôznych variantoch, až po konkrétnejšie designové návrhy jednotlivých budov a priestorov areálu, vrátane 3D vizualizácie celého zámeru a jeho okolia. Uviedla, že výsledný hmotový koncept bol výsledkom viacerých analýz územia a možných hmotových variantov, kde sa skúmal dopad navrhovaných budov na okolité už jestvujúce budovy a prostredie po stránke svetlotechnickej aj kompozičnej, ale zohľadňovala sa aj svetlotechnika novo-navrhovaných objektov, ich orientácia a výškové členenie. Uviedla tiež, že umiestnenie dvoch výškových budov je v súlade so strategickými dokumentmi mesta, predovšetkým Územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, a zároveň toto riešenie umožnilo zmenšiť plošnú intenzitu zástavby a vytvoriť tým voľný verejný priestor s množstvom zelene a vodnými prvkami. Tento verejný priestor je riešený ako peší, bez prístupu dopravy a bude svojou funkčnou náplňou v podobe aktívneho parteru, detského ihriska, vodných prvkov a ďalšieho kvalitného mobiliáru slúžiť nielen objektom Lakeside 03“, ale aj širšiemu okoliu, vrátane okolia železničnej stanice Nové Mesto, či jazera Kuchajda. Neoddeliteľnou súčasťou návrhu boli aj vodozádržné opatrenia, aby zrážková voda, ktorá spadne na riešené územie, v tomto území aj zostala. Ide o vytváranie dažďových záhrad alebo použitie vsakovacích blokov, ktoré pokrývajú 100 % územia. Rovnako bolo prioritou vytváranie zelených striech, intenzívnych (garáže) aj extenzívnych (výškové budovy).

Proces hodnotenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie predstavil Ing. J. Marko, CSc. Uviedol, že proces posudzovania vplyvov na životné prostredie predstavuje širokú odbornú a verejnú diskusiu. Ďalej uviedol, že špecifikum tohto konania je, že pôvodne navrhovaná činnosť, výstavba administratívneho komplexu, pozostávajúceho zo štyroch veží s prislúchajúcimi parkovacími miestami, bola predmetom povinného hodnotenia podľa v tom čase platného znenia zákona č. 127/1994 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Povinné hodnotenie bolo ukončené záverečným stanoviskom Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 2576/05-1.6/mv zo dňa 20. 02. 2006. V konkrétnom prípade sa však jedná o dostavbu tretej etapy. Súčasne navrhované riešenie predstavuje podstatne menší navrhovaný objem stavby (takmer o 50 000 m² podlahovej plochy a o 277 parkovacích stojísk menej). V tomto zmysle teda nejde o novú činnosť, ale o zmenu už posúdenej navrhovanej činnosti.

Správa o hodnotení bola vypracovaná podľa osnovy, ktorá je prílohou č. 11 k zákonu o posudzovaní a na základe rozsahu hodnotenia, ktoré určilo MŽP SR. Nad rámec, ktorý definuje príloha č. 11 k zákonu o posudzovaní vplyvov, podľa podmienok určených v rozsahu hodnotenia boli spracované expertízne posudky, štúdie, ktoré sú súčasťou správy o hodnotení a sú v plnom znení jej prílohami. V závere informoval o nasledujúcich krokoch v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Mgr. Andrej Kučeravý sa poďakoval za prezentácie a otvoril diskusiu. Do diskusie sa neprihlásil žiadny z prítomných účastníkov verejného prerokovania navrhovanej činnosti, a taktiež online účastníci nezaslali žiadne otázky, či pripomienky.

Mgr. Andrej Kučeravý uzavrel diskusiu a poďakoval sa prítomným za účasť na verejnom prerokovaní.

Z priebehu verejného prerokovania bol vyhotovený záznam, ktorý bol spolu s prezenčnou listinou doručený dotknutou obcou na MŽP SR dňa 15. 06. 2022.

4. Stanoviská, pripomienky a odborné posudky predložené k správe o hodnotení

Podľa § 35 zákona o posudzovaní vplyvov boli na MŽP SR doručené nasledovné písomné stanoviská k správe o hodnotení (*stanoviská sú uvádzané v skrátenom znení*):

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, odbor stratégie dopravy, list č. 12529/2022/OSD/55592 zo dňa 20. 05. 2022 - vo svojom stanovisku k predloženej správe o hodnotení uvádza, že z hľadiska dopravy správa o hodnotení vychádza zo zámeru navrhovanej činnosti (pričom je doplnená, napr. dopravno-kapacitné posúdenie), ku ktorému zaslali stanovisko listom č. 08184/2021/OSD/120046 zo dňa 22. 10. 2021. Uvedené stanovisko žiada aj naďalej rešpektovať a jednotlivé požiadavky a pripomienky zohľadniť.

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, sekcia majetku a infraštruktúry, list č. SEMaI-EL13/2-3-864/2022 zo dňa 09. 05. 2022 - vo svojom stanovisku k predloženej správe o hodnotení uvádza, že z pohľadu záujmov obrany štátu nemá žiadne pripomienky.

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, list č. MAGSSUR 41394/2022-289489 27. 05. 2022 - vo svojom stanovisku k správe o hodnotení uvádza nasledovné:

Z hľadiska územného plánovania:

- uvádza, že pojem „apartmán“ nemá v súčasnosti oporu v platnej a účinnej legislatíve;
- konštatuje, že Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava vydalo pod č. MAGS POD 57240/ 2021-55614/2022 zo dňa 01. 03. 2022 stanovisko k investičnému zámeru, v ktorom uviedlo, že uvedený zámer je potrebné dopracovať a doriešiť v zmysle pripomienok a požiadaviek vo vydanom stanovisku.

Z hľadiska systémov technickej infraštruktúry:

- so správou o hodnotení súhlasí s pripomienkami, ktoré je potrebné zapracovať do projektu pre územné rozhodnutie;
- konštatuje, že pri hydrotechnických výpočtoch je použitá neaktuálna výdatnosť dažďa 180 l.s-1.ha-1 a sú poddimenzované vypočítané množstvá zrážkových vôd (retenčných nádrží, vsakovacích objektov a ORL);
- uvádza, že SHMÚ aktualizoval v termíne 08/2021 návrhové intenzity dažďa pre Bratislavu, ktoré sa zvýšili. Pri výpočtoch potrebného objemu retenčných prvkov z návrhovej zrážky v území, je potrebné použiť aktualizovanú 20-ročnú návrhovú prívalovú zrážku $p=0,05$, trvajúcu 15 min., s intenzitou $i=244$ l.s-1.ha-1 a súčiniteľ odtoku zo striech, spevnených plôch a komunikácii $k=1$, aby nebol podhodnotený potrebný záchytný objem pre prívalovú zrážku (pre lokality Nové mesto, Nivy, Trnávka, Staré mesto, Ružinov, Podunajské Biskupice, Vrakuňa, ak je v území vhodné podložie). Uvádza, že požiadavka je koordinovaná s Okresným úradom Bratislava, SVP, š. p., BVS, a. s. a SHMÚ.

Z hľadiska cyklistickej a pešej dopravy:

- žiada realizovať cyklotrasu O5 ako obojsmernú na Tomášikovej ulici od Pošty po križovatku s Vajnorskou;
- žiada realizovať cyklotrasu R14 ako obojsmernú na strane popri navrhovanej činnosti po križovatku s Odborárskou ulicou a pridať priechod pre cyklistov na Odborársku ulicu;
- žiada pridať priechod pre cyklistov cez Tomášikovu smerom ku Kuchajde;
- pre parkovanie bicyklov návštevníkov a obyvateľov v bezprostrednej blízkosti vchodov do budov, prípadne prevádzok, žiada vybudovať kryté pouličné cyklistické státie s kapacitou navrhnutou podľa TP085 Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry, typ stojan obrátené U, ktorý umožňuje zamknutie rámu bicykla v zmysle TP085;
- priechody pre chodcov a cyklistov cez vjazdy do garáže a k parkoviskám žiada riešiť v úrovni chodníkov ako bezbariérové/zdvihnuté oproti vozovke s priebežnou konštrukciou chodníka a slúžiace ako prirodzené spomaľovače pre motorovú dopravu;
- bezbariérové opatrenia žiada vykonávať podľa TP 048 Navrhovanie debarierizačných opatrení pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie na pozemných komunikáciách a Technických listov mesta Bratislava.

Z hľadiska vplyvov na životné prostredie, vrátane kumulatívnych vplyvov:

- uvádza, že v mieste realizácie navrhovanej činnosti platí prvý stupeň územnej ochrany. Ďalej konštatuje, že nepredpokladá významný vplyv navrhovanej činnosti na chránené územia a ich ochranné pásma v zmysle § 17, územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 v zmysle § 28, územia medzinárodného významu v zmysle § 28b a chránené stromy v zmysle § 49 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a taktiež nepredpokladá významný vplyv navrhovanej činnosti na významné prvky územného systému ekologickej stability.

Z hľadiska zelene a tvorba krajiny:

- uvádza, že v priloženom dendrologickom prieskume (Barančok, 2022) nie sú rozlíšené dreviny, určené na výrub a dreviny určené na začlenenie do sadových úprav. Vo vyhodnotení plnenia podmienok a požiadaviek rozsahu hodnotenia, ktoré je taktiež priložené k správe o hodnotení sa uvádza: „V tejto etape prípravy je predpoklad, že bude potrebné odstrániť všetky dreviny identifikované v rámci dendrologického prieskumu“. Ďalej sa tu uvádza: „V rámci dokumentácií predkladaných na následné povoloňacie konania bude predložený konkrétny návrh sadových úprav s podrobným návrhom výsadby, či prípadného zachovania drevín a v takom prípade aj spôsob ochrany drevín, určených na začlenenie do sadových úprav pred poškodením počas výstavby. Pri ochrane drevín budú dodržané ustanovenia príslušných STN.“;
- výrub drevín požaduje vykonať mimo obdobia hniezdenia vtákov. V prípade zachovania niektorých drevín, tieto zabezpečiť pred mechanickým alebo chemickým poškodením počas výstavby podľa STN 83 7010 Ochrana prírody; Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie a podľa arboristického štandardu „Ochrana drevín pri stavebnej činnosti“ (zdroj: <https://www.isa-arbor.sk/publikacie>);
- terénne a sadové úpravy sú v správe o hodnotení opísané v kapitole „C.III.8 Vplyv na krajinu“, v závere ktorej je uvedené: „Podrobnejšie riešenie bude predmetom projektových dokumentácií predkladaných na následné povoloňacie konania. Graficky sú terénne a sadové úpravy znázornené vo výkrese v prílohe. Uvedené berie na vedomie a v rámci ďalšieho stupňa projektovej dokumentácie žiada v intenciách tohto opisu podrobne rozpracovať a povoľujúcemu orgánu predložiť projekt terénnych a sadových úprav.

Z hľadiska ovzdušia:

- uvádza, že k správe o hodnotení je priložená rozptylová štúdia (VALERON EnviroConsulting s. r. o., 2022). V jej závere sa uvádza: „Z modelácie kumulatívneho vplyvu zdrojov znečistenia ovzdušia vyplýva, že najvyššie hodnoty koncentrácií znečisťujúcich látok na výpočtovej ploche pri najnepriaznivejších rozptylových a prevádzkových podmienkach neprekračujú legislatívou stanovené limitné hodnoty v miestach v blízkom okolí navrhovanej činnosti. Dominantným zdrojom znečistenia ovzdušia v riešenom okolí je hlavne existujúca doprava na okolitých cestných komunikáciách. Príspevok navrhovanej činnosti sa na úrovni terénu prejaví minimálne. Pre zabezpečenie dostatočných rozptylových podmienok z komína dieselagregátu je potrebné dodržať ustanovenia v zmysle kapitoly 4.1 tejto štúdie. Porovnaním variantného riešenia je možné konštatovať, že variant s UPS je priaznivejší, nakoľko ide o bezemisné riešenie“;
- uvádza, že vzhľadom na vyššie uvedené z hľadiska ochrany ovzdušia preferuje variant č. 2. V prípade súhlasu s variantom č. 1 žiada splnenie podmienok uvedených v kapitole 4.1 rozptylovej štúdie;
- žiada minimalizovať znečistenie ovzdušia a ciest čistením kolies dopravných a stavebných mechanizmov pri výjazde z nespevnených na spevnené cesty, v prípade potreby bezodkladným vyčistením znečistených ciest, zaplachtením alebo kapotážou sypkých materiálov pri preprave a skladovaní, v prípade potreby aj ich kropením.

Z hľadiska vôd:

- okrem vsakovania a dažďových záhrad žiada zrážkové vody zachytávať aj do akumulčných nádrží a následne využívať na závlahy.

Z hľadiska hluku:

- upozorňuje, že posudzované hodnoty hluku v predmetnej lokalite už v súčasnej dobe prekračujú povolené hygienické limity, preto požaduje riešenie protihlukových opatrení v okolí železnice so ŽSR ako správcom danej železničnej komunikácie, dodržiavanie opatrení uvedených v akustickej štúdii a dodržiavanie zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Záverom vo svojom stanovisku konštatuje, že žiada o dodržanie podmienok uvedených v stanovisku.

Mestská časť Bratislava – Nové Mesto, list č. 19092/36/2022/ZP/LUKP zo dňa 23. 05. 2022 - vo svojom stanovisku k správe o hodnotení uvádza nasledovné:

Z hľadiska životného prostredia (ochrana prírody a krajiny):

- informácie o vode na polievanie z vlastnej studne (str. 25-26 a 28-29) - nie je vyhodnotené či a aký vplyv to bude mať na povrchovú vodu v jazere Kuchajda;
- uvádza, že v rámci vplyvu na ovzdušie (str. 139) nie je uvedený zdroj počas výstavby - mobilné zariadenie na materiálové zhodnotenie stavebného odpadu (17 01 07);
- konštatuje, že v rámci Akustickej štúdie, spracovanej 17. 03. 2022 laboratóriom VALERON Enviro Consulting, s. r. o. sa uvádza (cit.) „pri posudzovaní prekročenia najvyšších prípustných hodnôt zo železničnej dopravy, je možné uplatniť článok 1.6 Vyhlášky c.

549/2007 Z. z.: „, Ak je preukázané, že jestvujúci hluk z pozemnej a koľajovej dopravy prekračujúci prípustné hodnoty podľa tabuľky c. I pre kategórie územia II. a III. je zapríčinený postupným narastaním dopravy a nie je možné ho obmedziť dostupnými technickými opatreniami alebo organizačnými opatreniami bez podstatného narušenia dopravného výkonu, posudzovaná hodnota pre kategóriu územia II. môže prekročiť prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku z dopravy uvedene v tabuľke c. I najviac o 5 dB a pre kategórie územia III. a IV. najviac o 10 dB“. Ďalej uvádza, že nakoľko mestská časť Bratislava – Nové Mesto eviduje už v súčasnosti podnety na zvýšený hluk zo železničnej dopravy pri železničnej stanici Bratislava Nové Mesto, žiada využiť všetky dostupné stavebno-technické opatrenia na zabezpečenie pohody budúcich užívateľov navrhovanej činnosti (vrátane vybudovania protihlukovej steny) - obzvlášť s prihliadnutím na skutočnosť, že voči správcovi pozemných komunikácií a hlavne železničných tratí nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe;

- uvádza, že v rámci vplyvov na vodné pomery (str. 140-141) sa uvádza, že pre zabezpečenie stavebnej jamy je nutné uvažovať s dočasným zabezpečením odvodnenia stavebnej jamy (odčerpávanie statických zásob podzemnej vody a sanovať prítok jej dnom). Neuvádza sa, akým spôsobom, v akom množstve a kam bude odčerpávaná voda zo stavebnej jamy. Rovnako nie je uvedené, či predmetné nebude mať vplyv na povrchovú vodu jazera Kuchajda. Z inžiniersko geologického, hydrogeologického a radónového prieskumu spoločnosti TERRATEST, s. r. o. Bratislava (správa o hodnotení, str. 142) vyplýva, že vzhľadom na skúsenosť z I. a 2. etapy (zrealizované podzemné steny, tvoriace hydraulickú bariéru) bude aj počas 3. etapy zabránené možnému transportu znečistenia z Istrochemu, a. s. smerom ku Kuchajde. Napriek tomuto vyjadreniu sa nikde (ani v správe o hodnotení a ani v prieskume) neuvádza, či pri zabezpečovaní stavebnej jamy (prepojenie prevažne horizontálne uložených vrstiev sedimentu neogénu) dôjde k zmene hladiny povrchovej vody Kuchajdy a súčasne sa predmetne neuvádza ani v prípade odčerpávania vody zo stavebnej jamy.

Záverom uvádza, že v rámci posudzovaných variantných riešení z hľadiska životného prostredia uprednostňuje variant č. 2 za nasledovných podmienok:

- žiada, aby počas materiálového zhodnocovania stavebných odpadov boli zabezpečené opatrenia, ktoré minimalizujú rozptyl prachových častíc do okolia;
- žiada, aby vzniknuté odpady boli zhromažďované v mieste vzniku tak, aby nedochádzalo k znečisteniu ovzdušia (v kontajneroch, resp. prekryté - str. 139);
- žiada zrealizovať protihlukovú bariéru ako vonkajšiu ochranu pred hlukom zo železničnej dopravy.

5. Vypracovanie odborného posudku v zmysle § 36 zákona o posudzovaní vplyvov

Odborný posudok k navrhovanej činnosti podľa § 36 zákona o posudzovaní vplyvov vypracoval na základe určenia MŽP SR, listom č. 2749/2022-11.1.2/fr, 34313/2021 zo dňa 15. 06. 2022 RNDr. Boris Cambel, zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie pod číslom 107/96/OEP (ďalej len „spracovateľ posudku“). Poverenie na spracovanie odborného posudku bolo doručené spracovateľovi odborného posudku dňa 22. 06. 2022. O určení spracovateľa odborného posudku MŽP SR informovalo, listom č. 2749/2022-11.1.2/fr, 34311/2022 zo dňa 15. 06. 202, v súlade s § 36 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov navrhovateľa.

Odborný posudok bol vypracovaný na základe zámeru, stanovísk doručených k zámeru, rozsahu hodnotenia, správy o hodnotení, stanovísk doručených k správe o hodnotení, záznamu z verejného prerokovania navrhovanej činnosti, doplňujúcich informácií poskytnutých navrhovateľom, ako aj na základe vlastných poznatkov a zistení.

Odborný posudok obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti. V odbornom posudku boli vyhodnotené najmä: úplnosť správy o hodnotení, stanoviská podľa § 35 zákona o posudzovaní vplyvov; úplnosť zistenia kladných a záporných vplyvov navrhovanej činnosti vrátane ich vzájomného pôsobenia, použité metódy hodnotenia a úplnosť vstupných informácií, návrh technického riešenia s ohľadom na dosiahnutý stupeň poznania, ak ide o vylúčenie alebo obmedzenie znečisťovania alebo poškodzovania životného prostredia, varianty riešenia navrhovanej činnosti a návrh opatrení a podmienok na prípravu, realizáciu navrhovanej činnosti a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti, ak ide o likvidáciu, sanáciu alebo rekultiváciu, vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti.

Spracovateľ posudku konštatoval, že správa o hodnotení obsahuje všetky formálne náležitosti, ktoré sú stanovené v prílohe č. 11 zákona o posudzovaní vplyvov. V správe o hodnotení a jej samostatných prílohách sú tiež rozpracované všetky špecifické požiadavky podľa stanoveného rozsahu hodnotenia. Po obsahovej stránke poskytuje postačujúci zdroj informácií na posúdenie navrhovanej činnosti a predstavuje prehľadný materiál k danej problematike, ktorý je doplnený dostatočným množstvom situácií, obrázkov a tabuliek. V správe o hodnotení a jej samostatných prílohách sú tiež rozpracované všetky špecifické požiadavky podľa určeného rozsahu hodnotenia.

Spracovateľ posudku ďalej konštatuje, že správa o hodnotení je spracovaná prehľadne, zrozumiteľne a z hľadiska vecného aj obsahového na dobrej úrovni, umožňuje komplexné oboznámenie s hodnotenými variantmi navrhovanej činnosti a umožňuje dostatočne posúdiť očakávané vplyvy na životné prostredie vzhľadom na lokalizáciu navrhovanej činnosti v rámci hodnoteného priestoru.

Spracovateľ posudku okrem iného uvádza, že proces posudzovania podľa zákona o posudzovaní vplyvov a úroveň spracovania príslušnej dokumentácie spĺňa požiadavky podľa zákona o posudzovaní vplyvov a dostatočne preukazuje možné pozitívne a negatívne vplyvy realizácie navrhovanej činnosti na životné prostredie.

Predpokladané negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie, ktoré boli identifikované v rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní vplyvov je možné odstrániť alebo eliminovať realizáciou opatrení a podmienok, ktoré sú uvedené v správe o hodnotení, a ktoré spracovateľ posudku odporúča premietnuť aj do záverečného stanoviska. Za podmienky zapracovania navrhovaných opatrení považuje spracovateľ posudku realizáciu navrhovanej činnosti za prijateľnú. Popis a hodnotenie kladných a záporných vplyvov navrhovanej činnosti vrátane ich vzájomného pôsobenia je úplné.

Spracovateľ posudku tiež konštatuje, že vyhodnotenie predpokladaných vplyvov je v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie kľúčové. Uvádza, že v príslušných kapitolách správy o hodnotení je definovanie predpokladaných vplyvov zhrnutím toho podstatného. V prílohách správy o hodnotení sú všetky expertízne posudky – štúdie priložené

v úplnom znení. Z vyhodnotenia predpokladaných vplyvov tak vyplynuli logické návrhy na opatrenia.

Spracovateľ posudku na základe preštudovania správy o hodnotení, odborných štúdií a posudkov, ktoré sú prílohou správy o hodnotení a všetkých dostupných vyjadrení, zápisníc a dokumentov, ako aj preverenia procesu hodnotenia vplyvov činnosti na životné prostredie odporučil realizáciu navrhovanej činnosti. Ďalej uvádza, že z celkového posúdenia predpokladaných vplyvov realizácie posudzovanej činnosti na životné prostredie, možno konštatovať, že investičný zámer je realizovateľný podľa navrhovaných variantov za akceptovateľných vplyvov na životné prostredie. Z hľadiska predpokladu menšieho negatívneho vplyvu na životné prostredie odporučil realizáciu variantu č. 2.

Odporúčania a závery z odborného posudku boli použité ako podklad pri spracovaní tohto záverečného stanoviska. Odborný posudok (aj na elektronickom nosiči dát) bol doručený na MŽP SR dňa 07. 07. 2022.

IV. KOMPLEXNÉ ZHODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

Celkové vplyvy navrhovanej činnosti na dotknuté územie boli na základe predložených podkladových materiálov a vyjadrení zainteresovaných strán komplexne zdokumentované a vyhodnotené. Predpokladané vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie boli hodnotené z viacerých hľadísk: priame, nepriame, synergické, kumulatívne, pozitívne a negatívne vplyvy. V tomto rozsahu boli hodnotené vplyvy na obyvateľstvo, vplyvy na prírodné prostredie, vplyvy na krajinu, vplyvy na urbánny komplex a na využívanie zeme.

Celkové vplyvy navrhovanej činnosti na životné prostredie boli vyhodnotené na základe výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie nasledovne:

Vplyvy na obyvateľstvo

V etape výstavby bude v priestore stavby zvýšený pohyb stavebných mechanizmov. Tento hlukom a sprostredkované znečistením ovzdušia prašnosťou a výfukovými plynmi lokálne ovplyvní lokalitu a tým aj časť obyvateľov blízkeho okolia. Tento dopad však bude minimálny a krátkodobý. Z hľadiska obyvateľstva realizáciu zámeru navrhovanej činnosti možno hodnotiť pozitívne, nakoľko sa vytvorí niekoľko nových ponúk bytov, pracovných miest a služieb. Možné zaťaženie obyvateľstva znečistením ovzdušia je predovšetkým z náhradného zdroja elektrickej energie a z výfukových plynov osobných automobilov. Uvedenie objektu do prevádzky by nemalo ovplyvniť znečistenie ovzdušia najbližšieho okolia objektu. Dominantným zdrojom znečistenia ovzdušia v riešenom okolí je hlavne existujúca doprava na okolitých cestných komunikáciách. Príspevok navrhovanej činnosti sa na úrovni terénu prejaví minimálne. Porovnaním variantného riešenia je možné konštatovať, že variant s UPS je priaznivejší, nakoľko ide o bezemisné riešenie. Pre všetky kontrolné body sa konštatuje: *(cit.) „vyhovuje v kontrolnom bode požiadavkám STN 73 0580-1 Zmena 2 na ekvivalentný uhol tienenia okolitých obytných miestností a miestností s dlhodobým pobytom ľudí“*. Vhodnými stavebnými úpravami sa vytvorí esteticky pôsobivý prvok, čo pozitívne ovplyvní krajinný obraz lokality.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Reliéf záujmového územia je typický nížinný a je ovplyvnený vytvorením antropogénnych foriem reliéfu. Vzhľadom na nížinný charakter reliéfu územie nie je citlivé na geodynamické procesy a celkove reliéf záujmového územia vo vzťahu k realizácii stavby možno považovať za málo zraniteľný. Rovinný reliéf je veľmi stabilný a má malú zraniteľnosť (5. stupeň). Realizáciou navrhovanej činnosti sa vytvoria nové antropogénne formy. V záujmovom území prebiehajú momentálne stavebné, resp. dokončovacie práce na etape č. 2. Na časti predmetného územia sú umiestnené depónie výkopku do výšky asi 3 až 4 m. Nepriaznivý vplyv na reliéf bude pretrvávajúť počas stavby a to vytváraním depónií povrchovej vrstvy a nahromadeného stavebného materiálu. Vplyv bude pôsobiť krátkodobo, lebo priestory sa v ďalšej fáze realizácie vyplnia stavebnými objektami. Pri dodržiavaní stavebných technológií a ostatných stanovených technických parametrov nehrozia v priebehu stavby žiadne významné riziká, príp. havárie. To sa týka aj dodržiavania predpisov a nariadení pre prepravu materiálov a predchádzaní únikov ropných látok do priestoru stavby a jej okolia (napr. prečerpávanie pohonných hmôt do nakladača, úniky z nákladných vozidiel pri pohybe v okolí). Extrémny prípad havarijného stavu môže byť spôsobený ich únikmi v dôsledku havárie alebo zlyhania obslužnej techniky. Opatrenia na elimináciu dôsledkov takéhoto stavu budú obsiahnuté v havarijnom pláne. Možný negatívny vplyv na územie by v takomto prípade bol eliminovaný okamžitým začatím sanačného čerpania. Určité riziko zdroja zvýšenej prašnosti a šírenia rudérálnych bylín (šírenie do prirodzených biotopov v okolí, výskyt alergénov) predstavujú depónie zhrnutej humusovej vrstvy. Zabránenie prašnosti si vyžiada technické riešenie (v prípade, že sa ihneď nepoužije na rekultivačné účely, bude nevyhnutné prikrytie). V rámci prevádzkovania navrhovanej činnosti nie sú reálne priame vplyvy na horninové prostredie. Stavba je navrhnutá tak, aby v maximálnej možnej a známej miere eliminovala možnosť kontaminácie horninového prostredia. Prijaté stavebné, konštrukčné a prevádzkové opatrenia minimalizujú možnosť kontaminácie horninového prostredia v etape výstavby, ako aj v etape prevádzky.

Vplyvy na pôdu

Realizácia navrhovanej činnosti si nevyžiada záber poľnohospodárskej pôdy, ani nebude mať ďalšie priame či nepriame vplyvy na poľnohospodársku pôdu alebo lesné pozemky. Prevádzka objektov v oboch variantoch nebude mať ďalší priamy vplyv na pôdu v širšom území.

Vplyvy na ovzdušie

Z modelácie kumulatívneho vplyvu zdrojov znečistenia ovzdušia vyplýva, že najvyššie hodnoty koncentrácií znečisťujúcich látok na výpočtovej ploche pri najnepriaznivejších rozptylových a prevádzkových podmienkach neprekračujú legislatívou stanovené limitné hodnoty v miestach v blízkom okolí navrhovanej činnosti (rozptylová štúdia - príloha č. 9 správy o hodnotení). V rozptylovej štúdii bolo posúdené splnenie dostatočných rozptylových podmienok pre zdroje znečisťovania ovzdušia navrhovanej činnosti. Dominantným zdrojom znečistenia ovzdušia v riešenom okolí je hlavne existujúca doprava na okolitých cestných komunikáciách. Príspevok navrhovanej činnosti sa na úrovni terénu prejaví minimálne. Pre zabezpečenie dostatočných rozptylových podmienok z komína dieselagregátu je potrebné dodržať ustanovenia v zmysle kapitoly 4.1 tejto štúdie. Porovnaním variantného riešenia je možné konštatovať, že variant č. 2 s UPS je priaznivejší, nakoľko tento variant predstavuje bezemisné riešenie. Vplyv navrhovanej činnosti tak v celkovom kontexte možno charakterizovať ako málo významný.

Vplyvy na povrchové a podzemné vody

V rámci realizácie navrhovanej činnosti v oboch variantoch sa nepočíta s manipuláciou s látkami škodiacimi vodám. Kvalita podzemných vôd nebude priamo ovplyvnená. Negatívne ovplyvnenie kvality podzemných vôd môže byť len pri neopatrnej manipulácii s pohonnými hmotami, alebo mazadlami pri údržbe mechanizmov. Najväčším rizikom je priamy únik pohonných hmôt – nafty. Z hľadiska vodných zdrojov realizácia navrhovanej činnosti nepredpokladá výraznejšie zásahy do kvalitatívnych ani kvantitatívnych parametrov. Predmetné územie sa nenachádza v území významných zdrojov podzemných vôd. Pri zakladaní stavieb v predmetnej lokalite sa v technickom riešení uvažuje, že stavba zasiahne hladinu podzemnej vody a sú navrhnuté opatrenia na zamedzenie negatívneho ovplyvnenia kvality podzemných vôd. Pre predmetné územie bol vykonaný inžinierskogeologický, hydrogeologický a radónový prieskum a vypracovaná záverečná správa z podrobného inžinierskogeologického, hydrogeologického prieskumu a radónového prieskumu – Bratislava – LAKESIDE, 3.etapa, Terratest s. r. o., Bratislava, 2022 (príloha č. 7 správy o hodnotení). Úroveň hladiny podzemnej vody je v danom území ovplyvňovaná dvomi faktormi. Stavom hladiny v povrchovom toku Dunaja, ktorý bočnou infiltráciou ovplyvňuje prevažne podzemné vody iba pri svojich zvýšených stavoch. Druhým faktorom sú dažďové zrážky v oblasti Malých Karpát a ich stekanie a nasycovanie hydrogeologických štruktúr v čase dlhodobějších zrážkových období. Z hľadiska hodnotenia vplyvu výšky hladiny v území majú rozhodujúci vplyv rieka Dunaj a dažďové zrážky a ich dĺžka trvania. Úroveň základovej škáry bude trvalo pod hladinou podzemnej vody. Pri priemerných úrovniach hladín podzemnej vody v danom území (130,70 m n.m.) je rozdiel hladín pre väčšinu zakladania cca 5,8 m. Pri max. hladine v území (131,50 m n.m.) je to až 6,6 m. Riešenie zabezpečenia stavebnej jamy si bude vyžadovať vybudovanie a ochranu stavebnej jamy pažiacimi a tesniacimi prvkami. Ich dimenzovanie musí navrhnúť projektant statik s ohľadom na statickú bezpečnosť a zároveň na také zabezpečenie tesnosti a votknutie PTS tak, aby nedošlo k prelomeniu dna a dali sa realizovať výkopy a následná realizácia stavby pri efektívnom odvodnení stavebnej jamy. Pri zabezpečení takýchto podmienok je nutné uvažovať s dočasným zabezpečením odvodnenia stavebnej jamy, ktorý musí vyriešiť odčerpanie statických zásob podzemnej vody a zároveň sanovať prítoky dnom stavebnej jamy a netesnosťami v podzemnej stene. Pri výpočtoch prítokov do stavebnej jamy je nutné poznať detaily, ktoré budú známe v ďalších stupňoch prípravy. Na zásobovanie vodou bude používaná voda z verejného vodovodu. Možný sprostredkovaný vplyv na kvalitu vôd je prostredníctvom odpadových vôd, ktoré budú vznikať v súvislosti s hygienickými potrebami obyvateľov a návštevníkov a odtok vody z povrchového odtoku. V areáli bude vybudovaná kanalizácia, ktorá bezpečne odvedie vody z povrchového odtoku a splaškové vody tak, že tieto nesmú predstavovať nebezpečie zhoršenia kvality povrchových a podzemných vôd. Vypúšťanie splaškových odpadových vôd bude do verejnej kanalizácie a následne čistené v čistiarni odpadových vôd. Snahou je vody z povrchového odtoku zadržiavať v území. K tomu slúžia aj navrhované dažďové záhrady. Odvodnenie striech do vsaku bude riešené kombináciou vsakovacích šácht a vsakovacích boxov. Vody z povrchového odtoku zo spevnených plôch a striech budú odvádzané nepriamo do podzemných vôd vsakovaním. Dažďové vody zo striech objektov, fasád a plôch pred a za objektom budú odvádzané do medzi sebou prepojených vsakovacích nádrží. Dažďové vody z parkovísk medzi objektom LP3 a železničnou traťou budú prečistené v integrovaných odlučovacích zariadeniach ľahkých kvapalín s výstupom max 0,1 mg NEL/l v uličných vpustoch. Na nepriame odvádzanie vôd z povrchového odtoku z územia stavby je navrhnuté vsakovanie cez vsakovacie nádrže zo žiarupozinkovaného korugovaného plechu. V areáli sú navrhnuté dve vsakovania, Vsak 1 a Vsak 2. Jednotlivé vsakovacie objekty budú prepojené potrubím stoky D, PVC SN8 DN300 dí. 52,0 m. Výpočet objemu vsakovacích nádrží vychádza z výpočtu podľa

DWA-A 138:2005, pre periodicitu intenzity dažďa 0,2 (5-ročný dažď), pre dobu kritického dažďa 116 minút. Doba prázdnenia vsakovacích objektov bude 6,2 hodín. Vsakovacie nádrže sa skladajú z rúrových elementov spojovacími objímkami, pričom sa zabezpečí dostatočná medzera na výtok vody. V rozsahu hodnotenia č. 2749/2022-11.1.2/fr, 4436/2022 zo dňa 27. 01. 2022 MŽP SR určilo v bode 2.2.7. uviesť zoznam navrhovaných vodozádržných opatrení. Podľa Štúdie posúdenia adaptačných a mitigačných opatrení sú v projekte prítomné opatrenia zadržiavajúce vodu formou použitých povrchov a formou vodozádržných zariadení. Navrhovaná činnosť má v rámci dokumentácie zapracované viaceré priepustné povrchy, ktoré v rôznych mierach znižujú povrchový odtok. Rôzne druhy vonkajších dlažieb s pravdepodobnou nízkou mierou priepustnosti sú použité na hlavných peších ťahoch, rozptylových plochách, prejazdoch a polospevnených plochách. Zapracovanie vonkajších dlažieb namiesto nepriepustných minerálnych povrchov hodnotí štúdia pozitívne. Ďalším vhodne zvoleným povrchom sú extenzívne a intenzívne trávniky, ktoré značne prispievajú k zníženiu povrchového odtoku územia. Voda bude v rámci navrhovanej činnosti počas zrážok akumulovaná v dvoch vsakovacích zariadeniach, v celkovo šiestich nádržiach. Vsakovacie zariadenia sú z hľadiska výkyvov počasie spôsobených klimatickou zmenou vhodným opatrením na odbremenenie kanalizačnej siete a na podporu novej tvorby podzemnej vody. V rozsahu hodnotenia č. 2749/2022-11.1.2/fr, 4436/2022 zo dňa 27. 01. 2022 MŽP SR určilo v bode 2.2.11. v grafickej časti správy o hodnotení zaznačiť plánované umiestnenie vsakovacích systémov a ich prítokov. Dažďové vody z parkovísk medzi objektom LP3 a železničnou traťou budú prečistené v integrovaných odlučovacích zariadeniach ľahkých kvapalín s výstupom max 0,1 mg NEL/l v uličných vpustoch. Vpusty budú umiestnené na ploche navrhovaného parkoviska v pravidelných vzdialenostiach od seba podľa návrhu vyspádovania týchto spevnených plôch. Voda z povrchového odtoku zo spevnených plôch s potencionálnym znečistením ľahkými kvapalinami bude čistená na odlučovacom zariadení ľahkých kvapalín s výstupom max 0,1 mg NEL/l navrhnutom podľa zásad STN EN 858 pre návrh odlučovacích zariadení ľahkých kvapalín. Uvedeným spôsobom návrhu zariadení na odlučovanie ľahkých kvapalín za účelom čistenia vôd z povrchového odtoku sa splnila požiadavka na uplatnenie najlepšej dostupnej techniky zabezpečujúcej vysoký stupeň ochrany vôd stanovení v § 31 ods. 4 písm. a) 1. bod zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách. V rozsahu hodnotenia č. 2749/2022-11.1.2/fr, 4436/2022 zo dňa 27. 01. 2022 MŽP SR určilo v bode 2.2.2. vypracovať a doplniť hydrogeologický prieskum a posúdenie navrhovanej činnosti na podzemné vody v jej okolí spolu s posúdením vplyvu navrhovanej činnosti na vody blízkeho jazera Kuchajda (príloha č. 7 správy o hodnotení). V okolí budúcej stavby boli v minulosti už postavené etapy 1. a 2., pri ktorých boli realizované podzemné steny až do neogénnych sedimentov, čím sa v horninovom prostredí vytvorila určitá hydraulická bariéra, ktorá by mala priaznivo ovplyvňovať aj súčasnú plánovanú etapu projektu Lakeside Park 03. Táto skutočnosť napomáha, že po dokončení 3. etapy činností, naďalej bude prichádzať k zabráneniu možného transportu prvkov znečistenia z územia bývalých závodov Juraja Dimitrova, kde je registrovaná záťaž životného prostredia, aj smerom ku jazeru Kuchajda.

Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz

Súčasná štruktúra krajiny záujmového územia predstavuje silne antropogénne pozmenenú urbánnu krajinu. Navrhovanou činnosťou sa súčasné zastavané územie s danou skladbou budov, zastavaných a parkovacích plôch, existujúcimi komunikáciami a plochami s existujúcou parkovou vegetáciou zamení za územie s iným riešením zastavaného územia s podobnými urbanizačnými prvkami. Navrhovaným zámerom sa síce lokalita bude odlišovať od súčasného stavu charakterom a rozsahom zastavanosti územia, rozsahom parkovania a predpokladanou frekvenciou dopravy, no tieto zmeny nebudú pôsobiť v dotknutom mestskom prostredí negatívne,

resp. viac negatívne, ako tu pôsobia tieto faktory už dnes. Pri realizácii budú rešpektované všetky stanovené limity stavby. V konečnom dôsledku novostavba s vhodnou vegetačnou úpravou okolitého terénu môže byť pozitívnym prínosom v mestskom prostredí z hľadiska estetického a krajinotvorného. V rozsahu hodnotenia č. 2749/2022-11.1.2/fr, 4436/2022 zo dňa 27. 01. 2022 MŽP SR určilo v bode 2.2.12. v rámci správy o hodnotení podrobnejšie opísať terénne a sadové úpravy. Cieľom riešenia projektu krajinnej architektúry bude vytvorenie estetickej a funkčnej zelene a kvalitného verejného priestoru súvisiaceho s výstavbou navrhovanej činnosti. Hlavná časť navrhovaného verejného priestoru je umiestnená na zvýšenej platforme nad podzemnými garážami medzi novo navrhnutými objektami Lakeside III a existujúcimi objektami Lakeside I a II. Priestor je navrhnutý ako pešia zóna s možným prístupom vozidlami záchranných zložiek. S okolím novú výstavbu prepájame rampami a schodiskami, ktoré sú vsadené v modelovaných násypoch so zeleňou tak aby prepojenie na okolité komunikácie pôsobilo prirodzene. Ostrovy zelene budú vytvárať zákutia s príjemným tieňom pod zasadenými stromami, budú doplnené lavičkami a v celej ploche sprístupnené ľuďom prechádzajúcim cez túto zónu. Umiestnenie zelene v území je dôležitým nástrojom architektonického riešenia – vysoká zeleň prináša ďalšiu – vyššiu formu organizácie priestoru. Kompozičným zámerom je vytvorenie kvalitného zázemia polyfunkčných objektov a vytvorenie plnohodnotného mestského priestoru s kvalitnými pešími komunikáciami, centrálnym priestorom a rozptylovými plochami. Súčasťou územia je detské ihrisko a v centrálnom priestore vodný prvok. Čisté terénne úpravy vychádzajú z riešenia krajinno-architektonických úprav. Vegetačné plochy na rastlom teréne budú mať kótu okolitých spevnených plôch tak aby nevytvárali bariéru v priestore. Podľa Štúdie posúdenia adaptačných a mitigačných opatrení (príloha č. 8 správy o hodnotení) budú v rámci vegetačných úprav okolia navrhovanej činnosti umiestnené extenzívne trávnaté porasty, intenzívne trávniky, okrasné výsadby a viaceré druhy drevín. Extenzívne, ale aj intenzívne trávniky sa radia k povrchom s vysokou mierou zadržiavania povrchového odtoku, čím pozitívne prispievajú k zadržiavaniu vody v území. Navrhované dreviny na niektorých miestach budú zlepšovať tienenie povrchov, ktoré by inak mohli akumulovať teplo. Všetky druhy navrhovaných vegetačných úprav majú potenciál prispieť k zlepšeniu mikroklimatických pomerov, ale aj k rozvoju biodiverzity územia. Je možné konštatovať že zeleň doplní funkciu krátkodobej rekreácie. Výsadby pozostávajú z nepravidelne rozmiestnených stromov a krov v trávniku tak, aby sa vytvoril vhodný pomer oslnených a pritienených plôch aj pre dlhodobjší pobyt ľudí. Plochy trávnikov budú bez prekážok a nebudú brániť voľnému pohybu. Skupiny stromov budú tiež pozitívne vplyvať na znižovanie prašnosti, hluku a v neposlednom rade aj na atraktivitu priestoru. Záhony kvitnúcich rastlín zabezpečia sezónny akcent a celoročnú premenlivosť plochy. Navrhovaná činnosť má podľa projektu sadových úprav zapracovanú zelenú strechu pre budovu C. V rámci budovy sa tak zvýši miera zadržiavania zrážkovej vody, zvýši sa miera výparu a zníži sa miera akumulácie slnečného žiarenia. Z vegetačnej strechy budú znížením teploty profitovať priamo miestnosti nachádzajúce sa pod ňou. Zároveň sa zníži spotreba elektrickej energie potrebnej pre reguláciu teploty týchto miestností.

Vplyvy na biodiverzitu, chránené územia a ich ochranné pásma

Realizácia navrhovanej činnosti nebude mať priamy vplyv na genofond a biodiverzitu územia. Dôjde k záberu plôch, ktoré v súčasnosti z hľadiska biodiverzity nemajú podstatný význam. Zabraté budú len plochy ruderalnej vegetácie, ktorá nepatrí k významným biotopom. Nie je predpoklad ani priameho či nepriameho negatívneho ovplyvnenia genofondu a biodiverzity širšieho záujmového územia. Na priamo dotknutých plochách sa vyskytujú druhy flóry, ktoré sú bežne zastúpené na podobných stanovištiach na území celého mesta. Tieto druhy produkujú dostatočné množstvo semien, alebo sa rýchle dokážu šíriť aj vegetatívne a svoje

„straty“ dokážu rýchle nahradiť. Vzácné alebo ohrozené druhy sa na dotknutých plochách nevyskytujú. Rovnako to platí aj o dotknutých druhoch živočíchov. Bezstavovce, ktoré tu žijú, sa tu vyskytujú bežne a sú prispôsobené stálemu tlaku okolitých vplyvov, resp. sú to dokonca druhy, ktoré sú „škodcami“ a do územia sa dostali práve činnosťou človeka alebo ich šírenie nepriamo podporuje. V území neboli zistené vzácne alebo chránené druhy, ktoré sa skôr zdržujú alebo sú viazané na prirodzené alebo prírode blízke biotopy. Stavovce, ktoré v súčasnosti obývajú dané územie, sú dostatočne mobilné, aby v prípade ohrozenia dokázali opustiť priestor (napr. vtáky) a po skončení vplyvov sa sem vrátili. Nepriame vplyvy sú spojené s vlastnou stavebnou činnosťou navrhovanej činnosti, predovšetkým s hlukom a prašnosťou pri stavebných prácach. Počas prevádzky sú vplyvy spojené so zvýšenou frekvenciou dopravy (hluk, emisie), so znečisťovaním ovzdušia z neenergetických zdrojov (vykurovanie objektu) so znečisťovaním vôd (splaškové a dažďové vody) a s nakladaním s odpadmi. Tieto vplyvy budú technickými opatreniami znížené do úrovne stanovenej príslušnými legislatívnymi normami. Navrhovaná činnosť neovplyvní ani priamo a ani nepriamo územia, ktoré sú v záujme ochrany prírody. Všetky chránené územia a územia Natura 2000 – územia európskeho významu a chránené vtáčie územia, ako aj ostatné národne alebo medzinárodne významné lokality sa nachádzajú vo väčšej vzdialenosti od dotknutého územia – prírodne hodnotné lokality, ktoré požívajú ochranu v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o OPK“) sú v prípade navrhovanej činnosti vo väčšej vzdialenosti od lokalizácie navrhovanej činnosti. Realizácia navrhovanej činnosti chránené územia ani nepriamo významne neovplyvní. Predpokladané nepriame vplyvy na chránené územia tiež možno hodnotiť ako akceptovateľné, za podmienky dodržania legislatívnych noriem v oblasti ochrany ovzdušia, ochrany vôd, hlukovej záťaže a nakladania s odpadmi. Do riešenej lokality nezasahuje žiadne chránené územie. V súlade so zákonom o OPK platí v dotknutom území prvý stupeň ochrany. V etape výstavby priamo fyzicky nebude na uvedené chránené územia zasahovať žiadna činnosť a nebudú realizáciou zámeru ovplyvnené ani žiadne zložky prírodného prostredia týchto území. Vzhľadom na vzdialenosť lokalizácie chránených území nie je predpoklad ani ich nepriameho ovplyvnenia prostredníctvom znečistenia ovzdušia a hlukom zo stavebnej činnosti. Podobne ani počas prevádzky nebude priamo fyzicky na uvedené chránené územia zasahovať žiadna činnosť a nebudú realizáciou zámeru ovplyvnené ani žiadne zložky prírodného prostredia týchto území.

Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Územie, na ktorom má byť predmetná navrhovaná činnosť realizovaná leží v človekom intenzívne využívannej krajine v dotyku s existujúcimi významnými komunikačnými koridormi. Už tento fakt naznačuje, že biota záujmového územia je do značnej miery ovplyvnená a determinovaná zásahmi človeka v minulosti i súčasnosti. Realizácia navrhovanej činnosti nebude mať významný priamy ani nepriamy vplyv na genofond a biodiverzitu územia. Dôjde k záberu plôch, ktoré v súčasnosti z hľadiska biodiverzity nemajú podstatný význam. Zabraté budú len plochy, ktoré nepatria k významným biotopom. Kvalita týchto plôch vzhľadom na biodiverzitu je veľmi nízka, prevládajú tu parkové trávniky s drevinami alebo zastavané plochy bez vegetácie. V etape výstavby pri výkopových prácach, vplyvom prevádzky stavebnej a prepravnej techniky alebo dočasne pri uskladnení stavebného materiálu a pod. nedôjde k záberu plôch významných biotopov, pri ktorých by sa prejavil významný vplyv realizácie zámeru na genofond a biodiverzitu priamo dotknutého územia alebo jeho širšieho okolia. Možno predpokladať vplyv dočasného krátkodobého zvýšenia prašnosti v území pri zemných prácach a vzhľadom na živočíchov k tomu ešte pristúpi čiastočné zvýšenie hlučnosti a celkového znečistenia okolia stavby po dobu výstavby. Tým bude dočasne ovplyvnená prítomnosť daných druhov fauny v území. Vzhľadom na vzdialenosť významných prírodných ekosystémov od

lokality navrhovanej činnosti nie je predpoklad ani priameho či nepriameho negatívneho ovplyvnenia genofondu a biodiverzity širšieho záujmového územia. Chránené územia, územia európskeho významu a chránené vtáčie územia sú mimo dosahu stavebných aktivít spojených s realizáciou navrhovanej investície. Ani jedno z týchto chránených území nebude výstavbou a ani prevádzkou navrhovanej činnosti priamo alebo nepriamo ovplyvnené. Chránené územia prírody v zmysle zákona, územia európskeho významu a chránené vtáčie územia sú mimo dosahu stavebných aktivít spojených s realizáciou navrhovanej činnosti. Ani jedno z týchto chránených území nebude výstavbou a ani prevádzkou priamo alebo nepriamo ovplyvnené.

Presun mechanizmov bude vykonávaný po existujúcich dopravných trasách. V týchto súvislostiach nie je počas realizácie navrhovanej činnosti reálny predpoklad negatívnych vplyvov na geologické prostredie, pôdu, vodu, genofond a biodiverzitu a na krajinu. Zariadenie staveniska obidvoch navrhovaných variantov bude riešené na ploche pozemku, ktorý je vyčlenený pre zástavbu. Na týchto plochách bude umiestnené sociálne zariadenie staveniska a skládky materiálov – stavebný dvor.

Realizácia navrhovanej činnosti bude predstavovať zásah do plôch, na ktorých bude potrebný výrub drevín. Podmienky výrubu drevín rastúcich mimo les upravuje zákon o OPK a vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o OPK. Pre stanovenie rozsahu výrubov bola spracovaná štúdia dendrologického prieskumu (príloha č. 6 správy o hodnotení) a bola stanovená spoločenská hodnota drevín potrebných vyrúbať v súvislosti s realizáciou navrhovanej činnosti. Ostatná zeleň bude stavebnou činnosťou, kladenými prípojkami inžinierskych sietí, realizáciou spevnených plôch a novonavrhovaným dopravným systémom rešpektovaná.

Súčasná štruktúra krajiny záujmového územia predstavuje silne antropogénne pozmenenú urbánnu krajinu. Realizácia zámeru preto neovplyvní charakter daného územia z hľadiska funkčného. Z hľadiska krajinnej štruktúry preto možno konštatovať, že v danom území jeden typ zastavaného územia, nahradí nový typ zastavaného územia, v ktorom budú dominovať moderné budovy doplnené infraštruktúrou a parkovými plochami.

Pôvodná vegetácia záujmového územia bola zmenená už v minulosti v prospech človekom vytvorenej parkovej alebo ruderalnej vegetácie a tento trend vývoja pretrváva aj v súčasnosti. Možno predpokladať, že po výstavbe navrhovaných objektov v území dominanciu prevezmú parkovo upravené plochy s vysiatymi trávnikmi a drevinovou – stromovou alebo krovitou – vegetáciou.

Vplyv realizácie navrhovanej činnosti na faunu, flóru a biotopy (resp. vplyvy na genofond a biodiverzitu) územia sa nebude prejavovať ani v etape počas prevádzky, resp. budú tu pôsobiť len vplyvy, ktoré sú tu už aj v súčasnosti spôsobené okolitými stavbami a cestnými komunikáciami. Je to hlavne efekt trvale zastavaného územia a bariérový efekt územia. Medzi najvýznamnejšie zásahy a vplyvy na flóru územia počas prevádzky možno považovať trvalú zmenu podmienok pre existenciu druhov – zastavaním územia a plánovanými parkovými úpravami sa podstatne zmenia podmienky pre existenciu pôvodných rastlinných druhov a pôvodných biotopov územia. Väčšinu týchto vplyvov v etape prevádzky vzhľadom na živočíchov možno považovať za nepriame, len menšiu časť za priame. Rovnako ako pre etapu výstavby vzhľadom na významné biotopy, flóru a faunu širšieho okolia sledovaného územia platí, že realizácia navrhovanej činnosti nebude predstavovať významný vplyv na tieto zložky prírodného prostredia.

Vzhľadom na dostatočnú priestorovú vzdialenosť významných prírodných ekosystémov od lokality kde má byť navrhovaná činnosť realizovaná nie je predpoklad priameho negatívneho ovplyvnenia genofondu a biodiverzity širšieho záujmového územia.

Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Vlastné dotknuté územie aj v minulosti predstavovalo zastavané územie, ktoré nebolo základnou zložkou biokoridoru. V súčasnosti je kvalita prírodných daností územia ešte nižšia a preto dotknuté územie možno charakterizovať ako plochu v dotyku biokoridora, no nie jeho funkčnú súčasť. Ďalšie významné prvky územného systému ekologickej stability nadregionálnej alebo regionálnej úrovne sú situované v širšom zázemí sledovaného územia. Žiadne z týchto prvkov ÚSES nebudú priamo postihnuté realizáciou navrhovanej činnosti v tejto etape riešenia využitia územia. Realizácia navrhovanej činnosti priamo záberom plôch nezasiahne do lokalít biocentier alebo biokoridorov v širšom okolí. Počas prevádzky sa už nebudú prejavovať vplyvy spojené s priamym záberom plôch, ale budú pretrvávajúť vplyvy vyplývajúce zo zastavaného územia. Vplyvy na prvky ÚSES počas prevádzky možno hodnotiť ako nepriame a z hľadiska významnosti málo významné.

Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Vplyvy na urbánny komplex v priebehu výstavby budú spoločné pre obidva varianty riešenia. V priebehu výstavby dôjde k zmene funkčného využitia územia. Toto je určené platnou územnoplánovacou dokumentáciou. Ovplyvnené môžu byť priľahlé zastavané územia zvýšeným hlukom a prašnosťou počas výstavby. Výstavba dopravných stavieb môže spôsobiť dočasné dopravné obmedzenia na priľahlých komunikáciách.

Synergické a kumulatívne vplyvy

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti a jej bilančné parametre, riešenie dopravy a výsledky hodnotenia jednotlivých vplyvov na životné prostredie vyhodnotených kumulatívne s existujúcim zaťažením prostredia pri realizácii príslušných opatrení za účelom dodržania platných hygienických limitov sa nepredpokladá taký nárast kumulatívnych a synergických vplyvov, ktorý by generoval vznik preťažených lokalít v hodnotenom území navrhovanej činnosti s následkom významného zhoršenia zdravia obyvateľstva, resp. stavu životného prostredia.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky a archeologické náleziská

Vzhľadom k rovnakému rozsahu územia určeného na zastavanie sú v obidvoch navrhovaných variantoch vplyvy počas výstavby na kultúrne a historické pamiatky rovnaké a vzhľadom na uvedené skutočnosti málo významné. Ku každej pripravovanej stavebnej činnosti na posudzovanom území je potrebné vyžiadať v zmysle § 30 ods. 4 a § 41 ods. 4 pamiatkového zákona vyjadrenie Krajského pamiatkového úradu Bratislava ako dotknutého orgánu štátnej správy, ktorý určí spôsob ochrany evidovaných a potencionálnych archeologických nálezísk a nálezov. Pri realizácii plánovanej navrhovanej činnosti nie je predpoklad, že by mohlo dôjsť k narušeniu alebo zničeniu nálezov mimoriadnej hodnoty, preto bude nevyhnutné zabezpečiť ochranu pamiatkových hodnôt na riešenom území v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu formou záchranného archeologického výskumu s dostatočným časovým predstihom. Počas prevádzky nie je predpoklad vplyvu na prípadné archeologické náleziská v posudzovanom území.

Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Na území realizovanej navrhovanej činnosti sa nenachádzajú paleontologické náleziská a významné geologické lokality. V prípade objavu paleontologického náleziska v priebehu výstavby musí byť postupované v súlade s ustanoveniami zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny. Vzhľadom k rovnakému rozsahu územia určeného na zastavanie sú v oboch variantoch vplyvy počas výstavby na paleontologické náleziská a významné geologické lokality rovnaké a vzhľadom na uvedené skutočnosti málo významné. Počas prevádzky nie je predpoklad vplyvu na paleontologické náleziská a významné geologické lokality, keďže ochrana prípadných nálezov bude vykonaná v priebehu výstavby. Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality bude rovnaký počas prevádzky v prípade oboch variantov riešenia.

Iné vplyvy

Pri realizácii navrhovanej činnosti v dotknutom území nie sú očakávané žiadne ďalšie, ako vyššie uvedené vplyvy, ktoré by mohli ovplyvniť pohodu a kvalitu života obyvateľov dotknutej lokality, prírodné prostredie či dotknutú krajinu.

Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Vplyvy presahujúce štátne hranice sa vzhľadom na charakter, rozsah a umiestnenie navrhovanej činnosti nepredpokladajú.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA, ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na veľkoplošné a maloplošné chránené územia sa nepredpokladajú, nakoľko ich navrhovaná činnosť nezasahuje a zároveň v jej bližšom okolí sa takéto chránené územia ani nenachádzajú. Na ploche riešeného územia platí 1. stupeň územnej ochrany prírody a krajiny podľa zákona OPK. Negatívne vplyvy navrhovanej činnosti na chránené územia a ich ochranné pásma neboli identifikované. Navrhovaná činnosť nezasahuje do lokalít Natura 2000 a zároveň sa žiadne lokality Natura 2000 nenachádzajú ani v širšom okolí navrhovanej činnosti. Vplyvy na tieto chránené územia neboli identifikované.

Navrhovaná činnosť samostatne a ani v kombinácii s inou činnosťou nebude mať negatívny vplyv na územie patriace do súvislej európskej sústavy chránených území alebo na územie európskeho významu a na ich priaznivý stav z hľadiska ich ochrany.

VI. ROZHODNUTIE VO VECI

1. Záverečné stanovisko

MŽP SR na základe komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov, pri ktorom bol zohľadnený stav využitia územia a únosnosť prírodného prostredia, význam očakávaných vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia, chránené územia a zdravie obyvateľstva z hľadiska ich pravdepodobnosti, rozsahu a trvania, po vyhodnotení predložených stanovísk a pripomienok, výsledku verejného prerokovania a záverov odborného posudku a za súčasného stavu poznania

s ú h l a s í

s realizáciou navrhovanej činnosti „LAKESIDE PARK 03“ za predpokladu dodržania príslušných platných právnych predpisov a splnenia podmienok a realizácie opatrení uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska.

Platnosť záverečného stanoviska je sedem rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti. Záverečné stanovisko nestráca platnosť, ak sa počas jeho platnosti začne konanie o umiestnení alebo povolení činnosti podľa osobitných predpisov.

2. Odsúhlasený variant

Na základe záverov komplexného posúdenia navrhovanej činnosti podľa zákona o posudzovaní vplyvov príslušný orgán **súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti podľa variantu č. 2 uvedeného v správe o hodnotení** a popísaného v bode II.6. tohto záverečného stanoviska.

3. Opatrenia a podmienky na prípravu, realizáciu a prípadne na ukončenie navrhovanej činnosti alebo jej zmeny, ak je spojené s likvidáciou, sanáciou alebo rekultiváciou vrátane opatrení na vylúčenie alebo zníženie významne nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny

Na základe charakteru navrhovanej činnosti, celkových výsledkov procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, na základe správy o hodnotení a odborného posudku, s prihliadnutím na stanoviská zainteresovaných subjektov, sa pre etapu prípravy, realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti určujú nasledovné opatrenia a podmienky:

1. Zabezpečiť optimálnu mikroklimu mestského priestoru, dôraz klásť na urbanistický detail a prvky drobnej architektúry (použiť kvalitné materiály mestského mobiliáru). Pri riešení materiálovej skladby a vzhľadom na orientáciu riešenia k svetovým stranám zohľadniť prehrievanie územia. Uplatniť budovanie vodných prvkov, fontán, jazierok ako aj fontánok na pitie, ktoré sú nevyhnutné kvôli narastajúcim periódam horúčav a sucha. Za najvýhodnejšie sa považujú vodné prvky, ktoré slúžia zároveň na zachytávanie dažďovej vody/extrémnych zrážok.
2. Minimalizovať plochy spevnených plôch, realizovať ich len ak sú z technických dôvodov nevyhnutné a tým znižovať rozlohu v lete prehrievaných plôch; vytváranie vhodnej mikroklimy pre chodcov a cyklistov, dostatočného tieňa. Výber zelene prispôbiť vhodným stanovištným podmienkam jednotlivých druhov a očakávaným dopadom zmeny klímy.
3. Zaviazať zhotoviteľa stavby na dodržanie systému kontroly stavebných mechanizmov a dopravných prostriedkov na prijatie opatrení na zamedzenie úniku škodlivých látok do pôdy, podzemných a povrchových vôd, zabezpečiť ich pravidelnú údržbu a kontrolu.
4. Zabezpečiť, aby koncentrácia emisií tuhých znečisťujúcich látok neprekročila pri všetkých stavebných činnostiach stanovenú hodnotu, eliminovať zdroje prašnosti. Pri činnostiach, pri ktorých môžu vznikať prašné emisie (napr. práce zabezpečujúce uvoľnenie riešeného územia a zemné práce) je potrebné využiť technicky dostupné prostriedky na obmedzenie vzniku týchto prašných emisií.
5. Počas realizácie udržiavať dostatočnú vlhkosť povrchov manipulačných plôch na zabránenie prašnosti alebo obmedzenie rozprašovania.
6. Pravidelne čistiť dopravné cesty a manipulačné plochy.

7. Zabezpečiť dobrý technický stav pracovných mechanizmov a dopravných prostriedkov, aby nedošlo k únikom ropných látok.
8. Zamedziť odvod dažďových vôd mimo staveniska. Zamedziť znečisteniu vôd vhodnými opatreniami, napr. proti úniku ropných látok, pevných častíc (ropné látky, blato, umývanie vozidiel).
9. V ďalšom stupni spracovania projektovej dokumentácie navrhnúť účinný spôsob vetrania priestorov v posudzovanom polyfunkčnom súbore stavieb, aby bez potreby otvárania okien boli splnené technické požiadavky uvedené v STN 73 0532:2013 a hygienické požiadavky nakoľko v danom území dochádza k prekračovaniu prípustných hodnôt podľa vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z hluku z dopravy.
10. Obvodový plášť navrhnúť tak, aby boli splnené požiadavky príslušných noriem a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., návrh akustických vlastností obvodových plášťov, ako aj konštrukcií vyplní otvorov sa musí riadiť predikciou zistenými ekvivalentnými hladinami A zvuku uvedenými v štúdii, resp. spresnenými hodnotami, ktoré budú uvedené v ďalšom stupni spracovania projektovej dokumentácie.
11. Stacionárne zdroje hluku, ako napr. zdroje hluku na strechách, fasádach posudzovaných objektov v rámci spracovania ďalšieho stupňa projektovej dokumentácie navrhnúť tak, aby pred fasádami vlastného objektu v mieste chránených miestností bytov a pred fasádami najbližších existujúcich chránených objektov nedošlo k prekročeniu prípustných hodnôt určujúcich veličinu hluku (návrh na zvukovú izoláciu obvodových plášťov budov a okien je uvedený v kapitole 6. Akustickej štúdie, ktorá je prílohou správy o hodnotení).
12. Zabezpečiť, aby všetky technologické zariadenia navrhovaného objektu, ktoré do svojho okolia budú produkovať hluk neprekročili prípustné hodnoty na fasádach pre najbližšie chránené obytné prostredie pre hluk z iných zdrojov vo vonkajšom prostredí podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z.
13. Realizovať cyklotrasu O5 v zmysle strategických dokumentov mesta a platného územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.
14. Realizovať cyklotrasu R14 v zmysle strategických dokumentov mesta a platného územného plánu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.
15. Realizovať prídanie priechodu pre cyklistov cez Tomášikovu ulicu smerom ku Kuchajde.
16. Pre parkovanie bicyklov návštevníkov a obyvateľov v bezprostrednej blízkosti vchodov do budov, prípadne prevádzok, vybudovať kryté pouličné cyklistické státie s kapacitou navrhnutou podľa TP085 Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry, typ stojan obrátené U, ktorý umožňuje zamknutie rámu bicykla v zmysle TP085.
17. Priechody pre chodcov a cyklistov cez vjazdy do garáže a k parkoviskám riešiť v úrovni chodníkov ako bezbariérové/zdvihnuté oproti vozovke s priebežnou konštrukciou chodníka a slúžiace ako prirodzené spomaľovače pre motorovú dopravu.
18. Bezbariérové opatrenia vykonávať podľa TP 048 Navrhovanie debarierizačných opatrení pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie na pozemných komunikáciách a Technických listov mesta Bratislava.
19. Pre vyššiu účinnosť opatrení zväžiť použitie svetlých farieb na fasády a ďalšie povrchy stavebných objektov, komunikácie, parkoviská a chodníky.
20. Na vhodných miestach aplikovať zelené fasády.
21. Časti plôch striech budov riešiť so súvislou vegetačnou pokrývkou.
22. V rámci projektu sadových úprav navrhnúť stromy primeranej výšky so širokou korunou.
23. Zväžiť dodatočné tienenie umiestnené nad slnkom exponovanými časťami pozemku, resp. nádvorí, napríklad sezónnymi textilnými tieniacimi prvkami.

24. Navrhnuté riešenia prvkov fasád a striech preveriť vo vyššom stupni prípravy projektovej dokumentácie z hľadiska ochrany pred mimoriadnymi udalosťami.
25. Vo vyšších stupňoch projektovej dokumentácie zvážiť zapracovanie zníženia odberu elektrickej energie zo siete distribútora použitím fotovoltických panelov s vysokou účinnosťou.
26. Pre zmiernenie spotreby energií potrebných na reguláciu tepla na budovách zvážiť použitie materiálov s výraznými izolačnými vlastnosťami.
27. Vybudovať areálovú dažďovú kanalizáciu a retenčné nádrže s príslušnými dimenziami na zadržanie atmosférických a prívalových zrážok.
28. Pri hydrotechnických výpočtoch použiť návrhové intenzity dažďa pre Bratislavu aktualizované SHMÚ v auguste 2021 a správne nadimenzovať zariadenia súvisiace s nakladaním so zrážkovými vodami (retenčné nádrže, vsakovacie objekty a ORL).
29. Skladovanie prašných stavebných materiálov, v hraniciach navrhovaného staveniska, minimalizovať, resp. ich skladovať v uzatvárateľných plechových skladoch a stavebných silách.
30. Stavenisko a stavebný dvor zabezpečiť vhodnými kontajnermi na zhromažďovanie odpadov.
31. Zabezpečiť separáciu a čo možno najväčšie zhodnotenie odpadov, ktoré vzniknú pri výstavbe.
32. Pred plánovanými stavebnými prácami s predpokladanými vysokými hladinami A zvuku (viac ako 70 dB vo vonkajšom chránenom priestore), informovať obyvateľov o plánovanom čase ich uskutočňovania.
33. Organizáciu dopravy počas výstavby prispôbiť navrhnutým trasám príjazdov a odjazdov staveniskovej dopravy, v prípade potreby usmerniť dopravným značením.
34. Stavebný dvor a dvor stavebných mechanizmov umiestniť pri zohľadnení možností samotnej technológie a postupu výstavby, čo najďalej od územia s funkciou bývania.
35. Zemné práce, dovoz materiálu a technológie riešiť len dopravnými mechanizmami, ktoré vyhovujú prevádzkovým a bezpečnostným predpisom.
36. Parkovanie mechanizmov a dopravných zariadení riešiť na odstavných plochách na to určených.
37. Zabezpečiť, aby zeleň v dotyku riešeného územia bola počas výstavby rešpektovaná v plnom rozsahu (odstupom, ochranou, odborným ošetrovaním).
38. Výrub drevín realizovať v mimohniezdnom období.
39. V spodrobnejšom riešení v rámci dokumentácií predkladaných na následné povoľovacie konania navrhnúť vhodné vodozádržné opatrenia v súlade so strategickým dokumentom „Stratégia adaptácie na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy mestskej časti Bratislava Ružinov“.
40. V rámci dokumentácií predkladaných na následné povoľovacie konania navrhnúť a zapracovať opatrenia „Stratégie adaptácie Slovenskej republiky na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy“ schválenej uznesením vlády Slovenskej republiky č. 148/2014.

4. Požadovaný rozsah poprojektovej analýzy

Na základe ustanovení § 39 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov je ten, kto bude navrhovanú činnosť realizovať, povinný zabezpečiť súlad s týmto zákonom, s rozhodnutiami vydanými podľa tohto zákona a ich podmienkami, a to počas celej prípravy, realizácie a ukončenia činnosti.

Predmetom záujmu monitorovacieho systému sú tie zložky životného prostredia, pri ktorých výstavba a prevádzka navrhovanej činnosti spôsobí kvantifikovateľnú zmenu charakteristík. Účelom monitorovacieho a informačného systému je vlastným sledovaním (monitoringom) a preberaním z jestvujúcich informačných zdrojov získavať údaje o vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie a získané údaje spracovávať. Cieľom monitorovania je sledovanie a porovnanie reálnych vplyvov výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia, ako aj overenie zapracovania a funkčnosti navrhnutých opatrení a v prípade nutnosti tvorbou dodatočných opatrení.

Zmyslom monitorovania je zachovať environmentálny vplyv na navrhovanú činnosť aj v rámci jej povoľovania podľa osobitných predpisov a počas jej prevádzky.

V rámci environmentálneho monitoringu výstavby navrhovanej činnosti sa odporúča sledovať správnu realizáciu opatrení na minimalizáciu nepriaznivých vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a zdravie obyvateľstva, ktoré by mali vykonávať príslušní odborní špecialisti, špecializované organizácie a orgány štátnej správy, ako je to stanovené vo všeobecne záväzných právnych predpisoch v danej oblasti. V tejto súvislosti je potrebné upozorniť na dodržiavanie podmienok ochrany zdravia pri práci, požiaro-bezpečnostných predpisov a podobne.

Navrhované opatrenia by sa mali stať logickou súčasťou následného procesu povoľovania navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov a ich realizácia a funkčnosť by mala byť overená povoľujúcim orgánom pred kolaudačným rozhodnutím, resp. pred uvedením navrhovanej činnosti do prevádzky.

Podľa § 39 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov je navrhovateľ povinný zabezpečiť vykonávanie poprojektovej analýzy, ktorá pozostáva najmä zo:

- systematického sledovania a merania vplyvov navrhovanej činnosti,
- kontroly plnenia a vyhodnocovania účinnosti požiadaviek uvedených v odseku 1 a v povolení činnosti,
- zabezpečenia odborného porovnania predpokladaných vplyvov uvedených v správe o hodnotení so skutočným stavom.

Na základe výsledkov posudzovania predpokladaných vplyvov na životné prostredie pre účely monitorovania jednotlivých zložiek životného prostredia a vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti je potrebné:

- overenie zapracovania a funkčnosti navrhnutých opatrení a v prípade nutnosti tiež tvorba dodatočných opatrení,
- v rámci skúšobnej prevádzky vykonať meranie hladiny hluku v pracovnom a vonkajšom prostredí za účelom preukázania dodržania prípustných hodnôt expozičných limitov.

Rozsah a lehotu sledovania a vyhodnocovania vplyvov určí povoľujúci orgán, v súlade s týmto záverečným stanoviskom vydaným podľa § 37 zákona o posudzovaní vplyvov.

Na základe operatívneho vyhodnocovania výsledkov monitorovania je podľa § 39 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov ten, kto realizuje navrhovanú činnosť povinný v prípade, ak sa zistí, že skutočné vplyvy navrhovanej činnosti posudzovanej podľa zákona o posudzovaní vplyvov sú nepriaznivejšie, než uvádza správa o hodnotení, zabezpečiť opatrenia na zosúladenie

skutočného vplyvu s vplyvom uvedeným v správe o hodnotení, v súlade s požiadavkami uvedenými v záverečnom stanovisku a v povolení navrhovanej činnosti.

5. Rozhodnutie o akceptovaní alebo neakceptovaní predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 zákona o posudzovaní vplyvov vrátane odôvodnených písomných pripomienok, ktoré boli doručené verejnosťou

K správe o hodnotení boli doručené celkovo 4 stanoviská a to stanoviská od Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky, Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, Mestskej časti Bratislava – Nové Mesto a stanovisko Ministerstva obrany Slovenskej republiky.

Relevantné pripomienky, podmienky a požiadavky zo stanovísk doručených k správe o hodnotení sú akceptované a vyhodnotené v kapitole VII.2. tohto záverečného stanoviska, opodstatnené podmienky a požiadavky sú zapracované aj do kapitoly VI.3. tohto záverečného stanoviska.

Pripomienky k navrhovanej činnosti, ktoré boli doručené k zámeru, boli MŽP SR vyhodnotené v rámci určovania rozsahu hodnotenia a následne boli taktiež navrhovateľom vyhodnotené v správe o hodnotení (príloha č. 9 správy o hodnotení).

VII. ODÔVODNENIE ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA

1. Odôvodnenie rozhodnutia vo veci

Záverečné stanovisko pre navrhovanú činnosť bolo vypracované podľa § 37 zákona o posudzovaní vplyvov na základe správy o hodnotení, stanovísk doručených k správe o hodnotení, záznamu z verejného prerokovania navrhovanej činnosti, doplňujúcich informácií navrhovateľa a odborného posudku vypracovaného podľa § 36 zákona o posudzovaní vplyvov. O podkladoch rozhodnutia a o možnosti sa k podkladom rozhodnutia pred jeho vydaním vyjadriť a navrhnúť jeho doplnenie boli informovaní účastníci konania listom č. 2749/2022-11.1.2/fr, 40897/2022 zo dňa 18. 07. 2022.

Pri hodnotení podkladov a vypracúvaní záverečného stanoviska MŽP SR postupovalo podľa ustanovení zákona o posudzovaní vplyvov. MŽP SR dôsledne analyzovalo každú pripomienku a stanoviská od zainteresovaných subjektov. Celkovo boli k správe o hodnotení doručené 4 písomné stanoviská.

Pri posudzovaní navrhovanej činnosti boli zvážené a zhodnotené všetky predpokladané vplyvy na obyvateľstvo a jeho zdravie, na socioekonomické podmienky a na prírodné prostredie v lokalite realizácie navrhovanej činnosti.

V priebehu procesu posudzovania, vychádzajúc zo súčasného stavu poznania sa nezistili také skutočnosti, ktoré by po realizácii opatrení navrhovaných v správe o hodnotení a v tomto záverečnom stanovisku závažným spôsobom ohrozovali niektorú zo zložiek životného prostredia, alebo zdravie obyvateľov dotknutej obce.

Z výsledkov posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie vyplýva, že realizačný variant č. 2 po zohľadnení podmienok a opatrení uvedených v kapitole VI.3. tohto

záverečného stanoviska, je prijateľný z hľadiska celkových (negatívnych i pozitívnych) vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

Na základe uvedeného, MŽP SR súhlasí s realizáciou navrhovanej činnosti vo variante č. 2 uvedenom v správe o hodnotení pri splnení podmienok uvedených v kapitole VI.3. tohto záverečného stanoviska.

V rámci procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa zákona o posudzovaní vplyvov boli zhodnotené tie vplyvy na životné prostredie, ktoré bolo možné v tomto štádiu poznania predpokladať.

2. Odôvodnenie akceptovania alebo neakceptovania predložených písomných stanovísk k správe o hodnotení doručených podľa § 35 zákona

Celkovo boli k správe o hodnotení na MŽP SR doručené 4 písomné stanoviská od zainteresovaných orgánov štátnej správy a samosprávy.

Zo stanovísk k správe o hodnotení, ktoré boli doručené na MŽP SR, vyplynulo niekoľko konkrétnych pripomienok a požiadaviek.

K pripomienkam a požiadavkám zo stanovísk zaslaných k správe o hodnotení MŽP SR uvádza na základe súčasného stavu poznania, vychádzajúc aj z odborného posudku podľa § 36 zákona o posudzovaní vplyvov nasledovné:

Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, odbor stratégie dopravy, list č. 12529/2022/OSD/55592 zo dňa 20. 05. 2022 - vo svojom stanovisku k predloženej správe o hodnotení uvádza, že z hľadiska dopravy správa o hodnotení vychádza zo zámeru navrhovanej činnosti (pričom je doplnená, napr. dopravno-kapacitné posúdenie), ku ktorému zaslali stanovisko listom č. 08184/2021/OSD/120046 zo dňa 22. 10. 2021. Uvedené stanovisko žiada aj naďalej rešpektovať a jednotlivé požiadavky a pripomienky zohľadniť.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky, odboru stratégie dopravy na vedomie.

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, sekcia majetku a infraštruktúry, list č. SEMaI-EL13/2-3-864/2022 zo dňa 09. 05. 2022 - vo svojom stanovisku k predloženej správe o hodnotení uvádza, že z pohľadu záujmov obrany štátu nemá žiadne pripomienky.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR berie stanovisko Ministerstva obrany Slovenskej republiky, sekcie majetku a infraštruktúry na vedomie.

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava, list č. MAGSSUR 41394/2022-289489 27. 05. 2022 - vo svojom stanovisku k správe o hodnotení uvádza nasledovné:

Z hľadiska územného plánovania:

- uvádza, že pojem „apartmán“ nemá v súčasnosti oporu v platnej a účinnej legislatíve;
- konštatuje, že Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava vydalo pod č. MAGS POD 57240/ 2021-55614/2022 zo dňa 01. 03. 2022 stanovisko k investičnému zámeru, v ktorom

uviedlo, že uvedený zámer je potrebné dopracovať a doriešiť v zmysle pripomienok a požiadaviek vo vydanom stanovisku.

Z hľadiska systémov technickej infraštruktúry:

- so správou o hodnotení súhlasí s pripomienkami, ktoré je potrebné zapracovať do projektu pre územné rozhodnutie;
- konštatuje, že pri hydrotechnických výpočtoch je použitá neaktuálna výdatnosť dažďa 180 l.s-1.ha-1 a sú poddimenzované vypočítané množstvá zrážkových vôd (retenčných nádrží, vsakovacích objektov a ORL);
- uvádza, že SHMÚ aktualizoval v termíne 08/2021 návrhové intenzity dažďa pre Bratislavu, ktoré sa zvýšili. Pri výpočtoch potrebného objemu retenčných prvkov z návrhovej zrážky v území, je potrebné použiť aktualizovanú 20-ročnú návrhovú prívalovú zrážku $p=0,05$, trvajúcu 15 min., s intenzitou $i=244$ l.s-1.ha-1 a súčiniteľ odtoku zo striech, spevnených plôch a komunikácii $k=1$, aby nebol podhodnotený potrebný záchytný objem pre prívalovú zrážku (pre lokality Nové mesto, Nivy, Trnávka, Staré mesto, Ružinov, Podunajské Biskupice, Vrakuňa, ak je v území vhodné podložie). Uvádza, že požiadavka je koordinovaná s Okresným úradom Bratislava, SVP, š. p., BVS, a. s. a SHMÚ.

Z hľadiska cyklistickej a pešej dopravy:

- žiada realizovať cyklotrasu O5 ako obojsmernú na Tomášikovej ulici od Pošty po križovatku s Vajnorskou;
- žiada realizovať cyklotrasu R14 ako obojsmernú na strane popri navrhovanej činnosti po križovatku s Odborárskou ulicou a pridať priechod pre cyklistov na Odborársku ulicu;
- žiada pridať priechod pre cyklistov cez Tomášikovu smerom ku Kuchajde;
- pre parkovanie bicyklov návštevníkov a obyvateľov v bezprostrednej blízkosti vchodov do budov, prípadne prevádzok, žiada vybudovať kryté pouličné cyklistické státie s kapacitou navrhnutou podľa TP085 Navrhovanie cyklistickej infraštruktúry, typ stojan obrátené U, ktorý umožňuje zamknutie rámu bicykla v zmysle TP085;
- priechody pre chodcov a cyklistov cez vjazdy do garáže a k parkoviskám žiada riešiť v úrovni chodníkov ako bezbariérové/zdvihnuté oproti vozovke s priebežnou konštrukciou chodníka a slúžiace ako prirodzené spomaľovače pre motorovú dopravu;
- bezbariérové opatrenia žiada vykonávať podľa TP 048 Navrhovanie debarierizačných opatrení pre osoby s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie na pozemných komunikáciách a Technických listov mesta Bratislava.

Z hľadiska vplyvov na životné prostredie, vrátane kumulatívnych vplyvov:

- uvádza, že v mieste realizácie navrhovanej činnosti platí prvý stupeň územnej ochrany. Ďalej konštatuje, že nepredpokladá významný vplyv navrhovanej činnosti na chránené územia a ich ochranné pásma v zmysle § 17, územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 v zmysle § 28, územia medzinárodného významu v zmysle § 28b a chránené stromy v zmysle § 49 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a taktiež nepredpokladá významný vplyv navrhovanej činnosti na významné prvky územného systému ekologickej stability.

Z hľadiska zelene a tvorba krajiny:

- uvádza, že v priloženom dendrologickom prieskume (Barančok, 2022) nie sú rozlíšené dreviny, určené na výrub a dreviny určené na začlenenie do sadových úprav. Vo vyhodnotení plnenia podmienok a požiadaviek rozsahu hodnotenia, ktoré je taktiež

priložené k správe o hodnotení sa uvádza: (cit.) „V tejto etape prípravy je predpoklad, že bude potrebné odstrániť všetky dreviny identifikované v rámci dendrologického prieskumu“. Ďalej sa uvádza: (cit.) „V rámci dokumentácií predkladaných na následné povoľovacie konania bude predložený konkrétny návrh sadových úprav s podrobným návrhom výsadby, či prípadného zachovania drevín a v takom prípade aj spôsob ochrany drevín, určených na začlenenie do sadových úprav pred poškodením počas výstavby. Pri ochrane drevín budú dodržané ustanovenia príslušných STN.“;

- výrub drevín požaduje vykonať mimo obdobia hniezdzenia vtákov. V prípade zachovania niektorých drevín, tieto zabezpečiť pred mechanickým alebo chemickým poškodením počas výstavby podľa STN 83 7010 Ochrana prírody; Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie a podľa arboristického štandardu „Ochrana drevín pri stavebnej činnosti“ (zdroj: <https://www.isa-arbor.sk/publikacie>);
- terénne a sadové úpravy sú v správe o hodnotení opísané v kapitole „C.III.8 Vplyv na krajinu“, v závere ktorej je uvedené: (cit.) „Podrobnejšie riešenie bude predmetom projektových dokumentácií predkladaných na následné povoľovacie konania. Graficky sú terénne a sadové úpravy znázornené vo výkrese v prílohe“. Uvedené berie na vedomie a v rámci ďalšieho stupňa projektovej dokumentácie žiada v intenciách tohto opisu podrobne rozpracovať a povoľujúcemu orgánu predložiť projekt terénnych a sadových úprav.

Z hľadiska ovzdušia:

- uvádza, že k správe o hodnotení je priložená rozptylová štúdia (VALERON EnviroConsulting s. r. o., 2022). V jej závere sa uvádza: (cit.) „Z modelácie kumulatívneho vplyvu zdrojov znečistenia ovzdušia vyplýva, že najvyššie hodnoty koncentrácií znečisťujúcich látok na výpočtovej ploche pri najnepriaznivejších rozptylových a prevádzkových podmienkach neprekračujú legislatívou stanovené limitné hodnoty v miestach v blízkom okolí navrhovanej činnosti. Dominantným zdrojom znečistenia ovzdušia v riešenom okolí je hlavne existujúca doprava na okolitých cestných komunikáciách. Príspevok navrhovanej činnosti sa na úrovni terénu prejaví minimálne. Pre zabezpečenie dostatočných rozptylových podmienok z komína dieselagregátu je potrebné dodržať ustanovenia v zmysle kapitoly 4.1 tejto štúdie. Porovnaním variantného riešenia je možné konštatovať, že variant s UPS je priaznivejší, nakoľko ide o bezemisné riešenie“;
- uvádza, že vzhľadom na vyššie uvedené z hľadiska ochrany ovzdušia preferuje variant č. 2. V prípade súhlasu s variantom č. 1 žiada splnenie podmienok uvedených v kapitole 4.1 rozptylovej štúdie;
- žiada minimalizovať znečistenie ovzdušia a ciest čistením kolies dopravných a stavebných mechanizmov pri výjazde z nespevnených na spevnené cesty, v prípade potreby bezodkladným vyčistením znečistených ciest, zaplachtením alebo kapotážou sypkých materiálov pri preprave a skladovaní, v prípade potreby aj ich kropením.

Z hľadiska vôd:

- okrem vsakovania a dažďových záhrad žiada zrážkové vody zachytávať aj do akumulčných nádrží a následne využívať na závlahy.

Z hľadiska hluku:

- upozorňuje, že posudzované hodnoty hluku v predmetnej lokalite už v súčasnej dobe prekračujú povolené hygienické limity, preto požaduje riešenie protihlukových opatrení v okolí železnice so ŽSR ako správcom danej železničnej komunikácie, dodržiavanie

opatrení uvedených v akustickej štúdii a dodržiavanie zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Záverom vo svojom stanovisku konštatuje, že žiada o dodržanie podmienok uvedených v stanovisku.

Vyjadrenie MŽP SR: MŽP SR uvádza, že SHMÚ aktualizoval v termíne 08/2021 návrhové intenzity dažďa pre Bratislavu, ktoré sa zvýšili. Pri výpočtoch potrebného objemu retenčných prvkov z návrhovej zrážky v území, je potrebné použiť aktualizovanú 20-ročnú návrhovú prívalovú zrážku $p=0,05$, trvajúcu 15 min., s intenzitou $i=244 \text{ l.s-1.ha-1}$ a súčiniteľ odtoku zo striech, spevnených plôch a komunikácii $k=1$, aby nebol podhodnotený potrebný zachytaný objem pre prívalovú zrážku (pre lokality Nové Mesto, Nivy, Trnávka, Staré Mesto, Ružinov, Podunajské Biskupice, Vrakuňa, ak je v území vhodné podložie). Požiadavka bude koordinovaná s Okresným úradom Bratislava, SVP, š. p., BVS, a. s. a SHMÚ. Navrhovateľ k podmienke týkajúcej sa akumuláčnych nádrží uviedol, že riešenie zachytávania zrážkových vôd do akumuláčnych nádrží je neekonomické a nie je šetrné k životnému prostrediu. Zachytená zrážková voda na jeseň bude na polievanie využívaná až na jar (zlá kvalita vody). V čase sucha bude potrebné akumuláčnú nádrž dopĺňať, tzn. 2x čerpanie (zo studne do akumuláčnej nádrže a z akumuláčnej nádrže do systému závlahy). V tejto etape prípravy bol spracovaný dendrologický prieskum, ktorý je v plnom znení prílohou predloženej správy o hodnotení (príloha č. 6 správy o hodnotení). V tejto etape prípravy sa predpokladá, že bude potrebný výrub všetkých drevín v dotknutom území. Navrhovateľ v rámci následných povoľovacích konaní predloží aktualizovaný dendrologický posudok, ktorý bude súčasťou žiadosti o súhlas na výrub drevín. Navrhovateľ bude pri realizácii rešpektovať podmienky rozhodnutia príslušného orgánu ochrany prírody a krajiny. V projektových dokumentáciách predkladaných na následné povoľovacie konania budú terénne a sadové úpravy podrobnejšie opísané. Vybraného zhotoviteľa stavby navrhovateľ zaviazal na dodržiavanie opatrení obmedzujúcich nepriaznivé vplyvy stavebnej činnosti na ovzdušie. Dostupným technickým opatrením, ktoré zabezpečí obmedzenie hluku z existujúcej železničnej dopravy a dodržanie legislatívnych požiadaviek v chránenom prostredí je voľba vhodných stavebných konštrukcií fasády, účinného spôsobu vetrania vnútorných priestorov a zachovaním tzv. tichého prostredia (bod 1.9 Vyhlášky MZ SR č. 549/2007). V rámci spodrobňovania riešenia v následných stupňoch projektu budú definované presné konštrukčné skladby fasád a typov výplní otvorov a stanovená požadovaná zvuková izolácia obvodového plášťa, vychádzajúc z požiadaviek vyhlášky MZ SR č. 549/2007 ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí a STN 730532 Akustika. Hodnotenie zvukovoizolačných vlastností budov a stavebných konštrukcií. Požiadavky. Tieto opatrenia a tiež opatrenia pre technologické zariadenia budov, ich umiestnenie, akustické a antivibračné opatrenia budú bližšie špecifikované v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie. MŽP SR berie uvedené stanovisko hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy na vedomie a relevantné požiadavky v plnej miere akceptovalo a premietlo ich do kapitoly VI. 3. tohto záverečného stanoviska.

Mestská časť Bratislava – Nové Mesto, list č. 19092/36/2022/ZP/LUKP zo dňa 23. 05. 2022 - vo svojom stanovisku k správe o hodnotení uvádza nasledovné:

Z hľadiska životného prostredia (ochrana prírody a krajiny):

- informácie o vode na polievanie z vlastnej studne (str. 25-26 a 28-29) - nie je vyhodnotené či a aký vplyv to bude mať na povrchovú vodu v jazere Kuchajda;
- uvádza, že v rámci vplyvu na ovzdušie (str. 139) nie je uvedený zdroj počas výstavby - mobilné zariadenie na materiálové zhodnotenie stavebného odpadu (17 01 07);
- konštatuje, že v rámci Akustickej štúdie, spracovanej 17. 03. 2022 VALERON Enviro Consulting, s. r. o. sa uvádza (cit.) „pri posudzovaní prekročenia najvyšších prípustných hodnôt zo železničnej dopravy, je možné uplatniť článok 1.6 Vyhlášky č. 549/2007 Z. z.: „, Ak je preukázané, že jestvujúci hluk z pozemnej a koľajovej dopravy prekračujúci prípustné hodnoty podľa tabuľky č. I pre kategórie územia II. a III. je zapríčinený postupným narastaním dopravy a nie je možné ho obmedziť dostupnými technickými opatreniami alebo organizačnými opatreniami bez podstatného narušenia dopravného výkonu, posudzovaná hodnota pre kategóriu územia II. môže prekročiť prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku z dopravy uvedene v tabuľke č. 1 najviac o 5 dB a pre kategórie územia III. a IV. najviac o 10 dB“. Ďalej uvádza, že nakoľko mestská časť Bratislava – Nové Mesto eviduje už v súčasnosti podnety na zvýšený hluk zo železničnej dopravy pri železničnej stanici Bratislava - Nové Mesto, žiada využiť všetky dostupné stavebno-technické opatrenia na zabezpečenie pohody budúcich užívateľov navrhovanej činnosti (vrátane vybudovania protihlukovej steny) - obzvlášť s prihliadnutím na skutočnosť, že voči správcovi pozemných komunikácií a hlavne železničných tratí nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe;
- uvádza, že v rámci vplyvov na vodné pomery (str. 140-141) sa uvádza, že pre zabezpečenie stavebnej jamy je nutné uvažovať s dočasným zabezpečením odvodnenia stavebnej jamy (odčerpávanie statických zásob podzemnej vody a sanovať prítok jej dnom). Neuvádza sa, akým spôsobom, v akom množstve a kam bude odčerpávaná voda zo stavebnej jamy. Rovnako nie je uvedené, či predmetné nebude mať vplyv na povrchovú vodu jazera Kuchajda. Z inžiniersko geologického, hydrogeologického a radónového prieskumu spoločnosti Terratest, s. r. o. Bratislava (správa o hodnotení, str. 142) vyplýva, že vzhľadom na skúsenosť z I. a II. etapy (zrealizované podzemné steny, tvoriace hydraulickú bariéru) bude aj počas III. etapy zabránené možnému transportu znečistenia z Istrochemu, a. s. smerom ku Kuchajde. Napriek tomuto vyjadreniu sa nikde (ani v správe o hodnotení a ani v prieskume) neuvádza, či pri zabezpečovaní stavebnej jamy (prepojenie prevažne horizontálne uložených vrstiev sedimentu neogénu) dôjde k zmene hladiny povrchovej vody Kuchajdy a súčasne sa predmetne neuvádza ani v prípade odčerpávania vody zo stavebnej jamy.

Záverom uvádza, že v rámci posudzovaných variantných riešení z hľadiska životného prostredia uprednostňuje variant č. 2 za nasledovných podmienok:

- žiada, aby počas materiálového zhodnocovania stavebných odpadov boli zabezpečené opatrenia, ktoré minimalizujú rozptyl prachových častíc do okolia;
- žiada, aby vzniknuté odpady boli zhromažďované v mieste vzniku tak, aby nedochádzalo k znečisteniu ovzdušia (v kontajneroch, resp. prekryte, str. 139);
- žiada zrealizovať protihlukovú bariéru ako vonkajšiu ochranu pred hlukom zo železničnej dopravy.

Vyjadrenie MŽP SR: Druhovú skladbu navrhovanej vegetácie je volená tak, aby vysoko efektívny systém kvapôčkovej závlahy bol len doplnkom pre prirodzené dažďové závlahy v dlhšie trvajúcim

období bez zrážok. Väčšina súčasných zazelenených plôch v areáli Lakeside 01 a Lakeside 02 je zavlažovaná z existujúcej studne bez akéhokoľvek dopadu na hladinu a kvalitu vody v jazere Kuchajda. Priame technologické postupy pre nakladanie s odpadmi počas výstavby ešte v tejto fáze projektu nie sú známe. Tieto budú konkretizované až pri výbere dodávateľa technológie. Ak by pre materiálové zhodnocovanie stavebných odpadov vznikajúcich počas výstavby (17 01 07) bola zvolená technológia zhodnocovania prostredníctvom mobilného drviaceho zariadenia, dodávateľ zabezpečí, že s odpadmi vznikajúcimi počas výstavby sa bude nakladať v súlade s §77 zákona o odpadoch a v súlade s legislatívou, týkajúcou sa ochrany verejného zdravia. Pre zamedzenie znečistenia ovzdušia prachovými časticami budú využité dostupné technologické a organizačné postupy, napr. kropenie sypkého materiálu, kropenie komunikácií v okolí staveniska, vybudovanie spevnených komunikácií, zakrývanie sypkých materiálov, zakrývanie chránených objektov kryciami fóliami, ohradenie staveniska. Z charakteru navrhovanej činnosti (výškové budovy) vyplýva, že výstavba protihlukovej steny, ktorá by zabezpečila neprekročenie prípustných hladín hluku v chránenom prostredí v celom rozsahu je dostupnými prostriedkami nerealizovateľná. Dostupným technickým opatrením, ktoré zabezpečí obmedzenie hluku z existujúcej železničnej dopravy a dodržanie legislatívnych požiadaviek je voľba vhodných stavebných konštrukcií fasády, účinného spôsobu vetrania vnútorných priestorov a zachovaním tzv. tichého prostredia (bod 1.9 Vyhľadsky). Tieto opatrenia budú bližšie špecifikované v ďalších stupňoch projektovej dokumentácie. Čerpaná voda bude odvádzaná späť do zemného prostredia pomocou vsakovacích studní, umiestnených z vonkajšej strany paženej stavebnej jamy min. 5 m od jej obvodu na ploche, ktorá je vlastníctvom stavebníka. Predpokladaný prítok pre predmetnú hydraulicky dokonalú uzavretú stavebnú jamu predpokladať o hodnote 20- 30 l/sek. Počet, dimenzie a polohy čerpacích a vsakovacích studní budú určené hydrotechnickým výpočtom v ďalšom stupni projektovej dokumentácie. Pre stanovenie vplyvov čerpania vody zo stavebnej jamy ako aj realizácie podzemných tesniacich stien Lakeside 3 na hladiny povrchovej vody jazera Kuchajda, ktorá sa v priebehu roka mení, nie je vhodný výpočtový model, ktorý by ich exaktne určil. Preto možno vychádzať z empirie výstavby Lakeside 01 a Lakeside 02, kde takéto zmeny neboli pozorované. MŽP SR berie uvedené stanovisko mestskej časti Bratislava – Nové Mesto na vedomie a relevantné požiadavky v plnej miere akceptovalo a premietlo ich do kapitoly VI. 3. tohto záverečného stanoviska.

VIII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Mgr. Filip Rudzan

2. Potvrdenie správnosti údajov

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Odbor posudzovania vplyvov na životné prostredie
Mgr. Jana Miklasová
poverená vykonávaním funkcie riaditeľa odboru

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

Bratislava, 26. 09. 2022

IX. INFORMÁCIA PRE POVOLEJÚCI ORGÁN O DOTKNUTEJ VEREJNOSTI

Dotknutá verejnosť je podľa § 3 písm. s) zákona o posudzovaní vplyvov verejnosť, ktorá je dotknutá alebo pravdepodobne dotknutá konaním týkajúcim sa životného prostredia, alebo má záujem na takomto konaní; platí, že mimovládna organizácia podporujúca ochranu životného prostredia a spĺňajúca požiadavky ustanovené v zákone má záujem na takom konaní.

Dotknutá verejnosť má podľa § 24 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov postavenie účastníka v konaniach uvedených v tretej časti zákona a následne postavenie účastníka v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti, ak uplatní postup podľa § 24 ods. 3 alebo ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov, t. j. prejaví záujem na navrhovanej činnosti a na konaní o jej povolení podaním odôvodneného písomného stanoviska k zámeru podľa § 23 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov, odôvodnených pripomienok k rozsahu hodnotenia navrhovanej činnosti podľa § 30 ods. 8 zákona o posudzovaní vplyvov odôvodneného písomného stanoviska k správe o hodnotení činnosti podľa § 35 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov, alebo podaním odvolania proti záverečnému stanovisku podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov, ak jej účasť v konaní už nevyplýva z § 14 správneho poriadku.

V procese posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti bola identifikovaná dotknutá verejnosť:

- Združenie domových samospráv, Námestie SNP 13, P. O. BOX 218, 850 00 Bratislava,
- Cyklokoalícia, Partizánska 2, 811 03 Bratislava,
- Mgr. Jakub Lipták, Šancová 37, 831 04 Bratislava.

X. POUČENIE O ODVOLANÍ

1. Údaj, či je záverečné stanovisko konečným rozhodnutím alebo či sa proti nemu možno odvolať

Záverečné stanovisko je podľa § 37 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov rozhodnutie, ktoré je záväzné pre ďalšie povoľovacie konanie. Právoplatnosťou záverečného stanoviska vzniká oprávnenie navrhovateľa navrhovanej činnosti, podať návrh na začatie povoľovacieho konania k navrhovanej činnosti alebo jej zmene vo variante odsúhlasenom príslušným orgánom v záverečnom stanovisku.

Proti tomuto záverečnému stanovisku možno podať rozklad podľa § 61 ods. 1 správneho poriadku.

Verejnosť má podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov právo podať rozklad proti záverečnému stanovisku aj vtedy, ak nebola účastníkom konania o vydaní záverečného stanoviska.

2. V akej lehote, na ktorý orgán a kde možno podať odvolanie

Rozklad možno podať na Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Námestie Ľudovíta Štúra 1, 812 35 Bratislava, v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia záverečného stanoviska účastníkovi konania. V prípade verejnosti podľa § 24 ods. 4 zákona o posudzovaní vplyvov sa za deň doručenia záverečného stanoviska považuje pätnásť deň

zverejnenia záverečného stanoviska príslušným orgánom podľa § 37 ods. 6 zákona o posudzovaní vplyvov.

3. Údaj, či záverečné stanovisko možno preskúmať súdom

Toto záverečné stanovisko je preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú.

Rozdeľovník

Doručuje sa: (elektronicky)

1. Lakeside 3, s. r. o., Tomášikova 64, 831 04 Bratislava
2. Mestská časť Bratislava – Nové Mesto, Junácka 1, 832 91 Bratislava
3. Magistrát hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, Sekcia územného plánovania, Referát environmentalistiky, Primaciálne námestie 1, P. O. BOX 192, 814 99 Bratislava 1
4. Okresný úrad Bratislava, odbor starostlivosti o životné prostredie, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
5. Úrad Bratislavského samosprávneho kraja, Sabinovská 16, P. O. BOX 106, 820 05 Bratislava
6. Okresný úrad Bratislava, odbor krízového riadenia, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
7. Okresný úrad Bratislava, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
8. Okresný úrad Bratislava, pozemkový a lesný odbor, Tomášikova 46, 832 05 Bratislava
9. Hasičský a záchranný útvar hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy, Radlinského 6, 811 07 Bratislava
10. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Bratislava, Ružinovská 8, P.O. Box 26, 820 09 Bratislava 29
11. Dopravný úrad, divízia civilného letectva, Letisko M. R. Štefánika 823 05 Bratislava
12. Krajský pamiatkový úrad Bratislava, Leškova 17, 811 04 Bratislava
13. Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, odbor správy majetku štátu, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava
14. Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, odbor územného plánovania, Námestie slobody č. 6, P. O. BOX 100, 810 05 Bratislava
15. Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky, odbor rozvoja dopravnej infraštruktúry, P. O. BOX 100, Námestie slobody 6, 810 05 Bratislava
16. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské nivy 44, 821 09 Bratislava
17. Združenie domových samospráv, Námestie SNP 13, P. O. BOX 218, 850 00 Bratislava
18. Cyklokoalícia, Partizánska 2, 811 03 Bratislava

(poštou)

19. Mgr. Jakub Lipták, Šancová 37, 831 04 Bratislava